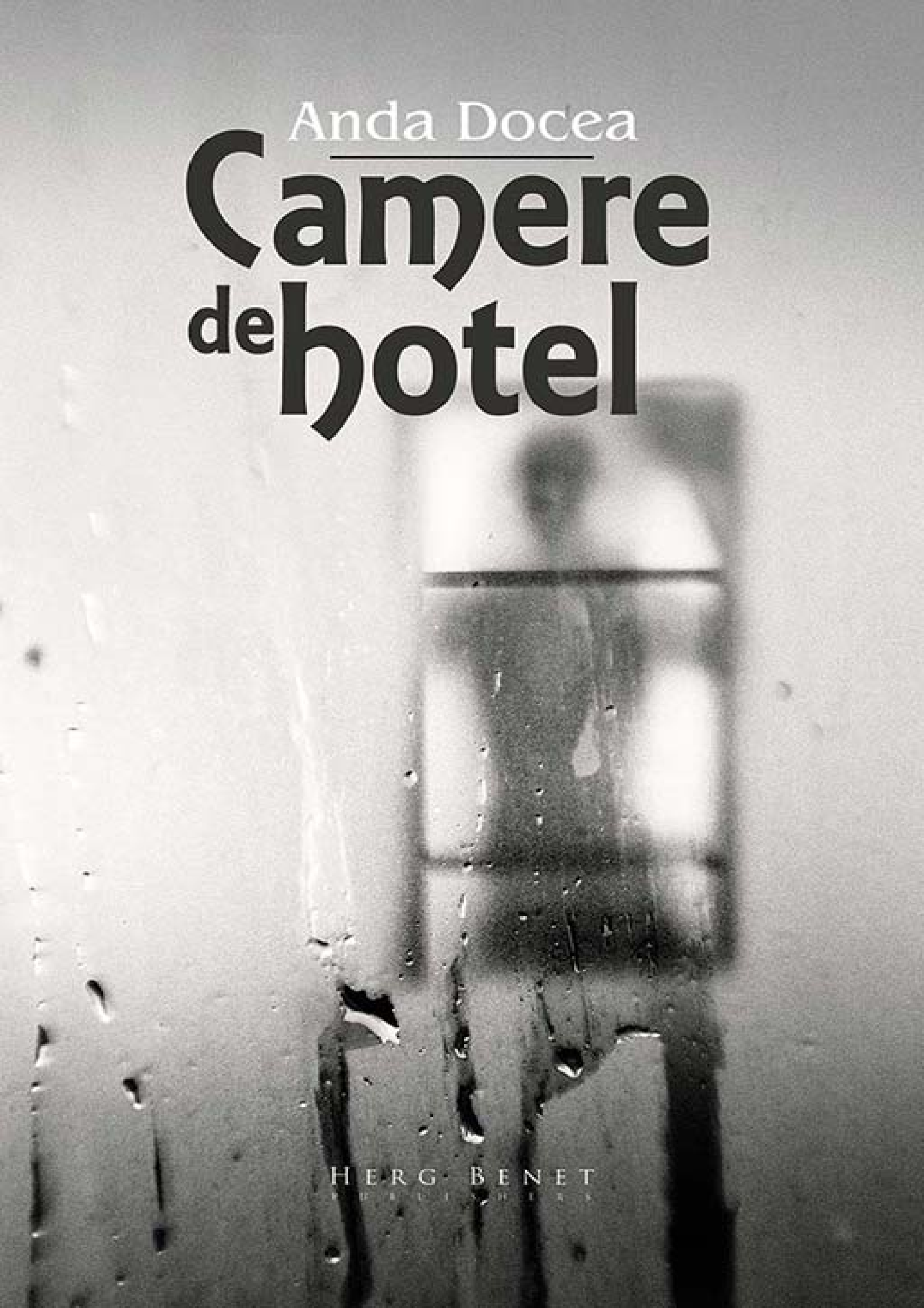
Anda Docea
Camere de hotel
HERG BENET

Anda Docea

Camere de hotel

Editura HERG BENET
2015

© 2015 Anda Docea
© 2015 Herg Benet Publishers, pentru prezenta ediție

Herg Benet Publishers
Str. Dr. Burghelea 22, sector 2, București, România
www.hergbenet.ro
editor@hergbenet.ro

Foto copertă: © Emilian Chirilă

ISBN ePub: 978-606-763-008-4
ISBN Print: 978-606-8530-93-2

Colecția $\sqrt{6}$

Reproducerea integrală sau parțială a textelor nu este permisă
fără acordul scris al deținătorului de drepturi de autor.

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată de elefant.ro

CUVÂNT ÎNAINTE.
CUVÂNT RECUNOSCĂTOR

Am citit cartea Andei Docea știind că voi avea aceeași senzație ca atunci când merg prin frunze. Când nu mă uit spre cer, fiindcă m-am săturat de culorile și ironiile lui, ci în jos, scormonind cu vârful pantofului în fiecare ramură care-mi aduce aminte de o iubire, de o greșeală, de o tristețe sau de un vis ciobit.

O cunosc pe Anda, ceea ce veți citi aici nu e ficțiune, nu e o viitură de imaginație, ci e sufletul ei trecut printr-un superb computer tomograf. Așa trăiește, precum scrie – într-o periculoasă sinceritate față de ea însăși. Acceptând fiecare detaliu al speranței, al iubirii sau al căderii. Nemenajându-și pacienții din inima ei, foste iubiri sau prietenii care îi rămân ei în gânduri pentru totdeauna, ca într-un azil al nemuririi.

O invidiez pe autoare fiindcă iartă frumos, mai frumos decât mulți dintre noi. Ea acuză doar evocând anotimpuri de dragoste și se ceartă doar în tăcere, se ceartă doar cu propriii demoni, niciodată cu cei care le-au deschis poarta, să intre și să nu mai plece. Se întreabă foarte puțin, își răspunde foarte mult. Are curajul unor

concluzii pe care majoritatea oamenilor le ascund sub covor, să nu le mai vadă-n ochi.

Scrie, la un moment dat: *„Nu demult am primit un mesaj de la el. Mi-a zis că și fără pagini întregi de cuvinte frumoase sunt extraordinară. Am zâmbit constatând că nu și-a pierdut abilitatea de a curta, chiar dacă eu i-am cam uitat privirea. Și din toată povestea noastră, petrecută într-o perioadă în care eu eram aproape liberă și el aproape ocupat, îmi mai amintesc doar stările de bine. Până la urmă, nu există cadou mai bun pentru o fată decât acela ca un bărbat care îi traversează viața să o facă, pe alocuri, fericită.“*

Anda a călătorit mult prin lume și prin speranță. De când o știu, trage după ea o lumină atât de grea, încât mă mir că nu se sufocă sub povara ei. Are ochii senini și vorba limpede, e frumoasă ca un răsărit pe mare, deși ei îi place mai mult să apună, în modul cel mai greu de îndurat: fericită. Apusurile ei sunt incendii cuminți, cu focuri tăcute, care nu distrug, ci mai degrabă purifică.

Camere de hotel este una dintre cele mai curajoase recapitulări pe care le-am parcurs. Are povești în care tu, cititorul, simți nevoia să hărțuiești personajele, să le scuturi de umeri și să le întrebi ce naiba vor. Sau măcar să le urmărești ca un spion, din toate umbrele, să le pândești fiecare gest și fiecare secret. Dar are și

povești care-ți pun oglinda în față, te regăsești în fiecare incident sentimental, în fiecare stare, în fiecare răzgândire.

Trăiesc printre oameni cărora le place să se mintă, să se ascundă de propriile realități, în speranța că, nesocotindu-le, ele își vor cere scuze și se vor spulbera, politicoase. Anda Docea este una dintre puținele ființe ce recunosc întotdeauna și când sunt dureros de fericite, și când se împiedică și cad în colbul unui drum prost – pentru că frunzele nu sunt niciodată acolo unde cazi, ca să te prindă-n moliciunea lor. Onestitatea ei mă revoltă frumos – pentru că mie îmi place să mă revolt.

Am parcurs fiecare capitol tresărind la mai toate răscrucile frazelor ei. Scriitoarea te surprinde, te pălmuiește cu povești în care personajele nu trăiesc niciodată până la adânci bătrâneți, prea ocupate fiind să greșească superb, să-și facă praf visurile, să-și facă ordine în tristeți, în iubire, în dulapul cu resemnări.

Anda mi-e și vecină în cartier – stă la blocul aproape lipit de al meu –, și vecină de riscuri asumate. Poate că de aceea am îndrăgit-o de la bun început, fiindcă ne-am întâlnit în timp ce zburam amândouă, cu câte-o parapantă, deasupra acelorași prăpăstii. Am înțeles-o dinainte de a o cunoaște prea bine. I-am fost recunoscătoare pentru scrierile ei – mi-a fost colegă și la revista Tango, și în lista

blogurilor de pe revistatango.ro – și îmi reproșez că, până în clipa când scriu aceste pasaje, nu i-am spus niciodată cât de bine mi-au prins articolele ei, ca un panaceu.

Cele patru părți ale volumului sunt tot atâtea culori distincte ale stilului ei flexibil, curat, cald. Deși sunt de factură diferită, decupajele din viață sunt redate la fel de convingător. Nu te simți niciodată mințit citind ceea ce scrie, știi că nici un cuvânt nu e în plus, nici unul în minus. Scrie așa cum vorbește, o privești ca printr-o rochiță de meduză, în cea mai fascinantă transparență.

Vorbește despre iubiți din trecut și iubiri din viitor, despre călătorii necesare și călătorii impulsive, despre idile sfârșite înainte de a începe, despre frunze care nu cad nici sub furtună și despre frunze care cad spulberate de o simplă (sau complicată) ploaie de lacrimi. Despre vârste ingrate și vârste lucide. Despre experiențe care ar trebui să ne facă mai puternici, mai deștepți și mai curajoși, dar care, de fapt, ne râd în nas, privindu-ne cum ne prostim sufletele cu premeditare.

„Pași afară din casă și coti pe prima stradă, fără să se grăbească. Părea așa, un om din care Dumnezeu a stors toată viața îndesată cu sete la începuturi, istovit de atâta lovit pe dinăuntru în pereții sufletului, amețit de mișcarea browniană a gândurilor în ascunzișurile minții. Un om căruia nu-i

mai e somn, sau poftă, sau toamnă. Și care, pentru prima dată în cumplit de mulți ani, rămăsese fără nici un țel.

Bărbatul sfârși convorbirea și ieși, în cele din urmă. În hol, grăbindu-se să fie uitată, o femeie risipise în aer un parfum copleșitor ca un adio.“

Această carte îmi pare câteodată de-o intimitate atât de plăcută, încât mă simt vinovată citind-o, ca și cum i-aș fi furat jurnalul din sertar. Iartă-mă, Anda Docea, fiindcă ți-am folosit parfumul pe ascuns, așa cum fac studentele, la cămin. Aroma poveștilor tale e prea ispititoare.

(**Simona Catrina**, jurnalistă și scriitoare)

Părinților mei

Călătorim, unii dintre noi pentru totdeauna,
pentru a căuta alte locuri, alte vieți, alte suflete.
(Anaïs Nin)

PARTEA ÎNTÂI

ACCIDENTUL

Când întunericul s-a transformat în alb, m-au durut rău ochii. Am înțeles că mă aflu într-un pat, într-o cameră cu mobilier din cale-afară de auster, unde mirosea înțepător a medicamente. Un spital. Din poziția în care eram, nu se vedea mare lucru. La un moment dat, un chip ușor încruntat (sau poate mi se părea, din pricina ochelarilor care-i tot alunecau de pe nas), ușor îngrijorat, s-a aplecat deasupra mea. Doctorul.

A început să-mi vorbească, repejor și prea complicat ca să-l pot urmări. Eram amețită. După tonul ascendent, mi-am dat seama că mă întreabă ceva. A repetat. Voia să afle dacă știu cum mă cheamă. Am schițat un zâmbet (de la creier pornise comanda, nu știu dacă mușchii feței s-au conformat). În tăcerea lăsată de el și un pic enervată de zumzetul unor aparate pe care nu le vedeam, dar le simțeam aproape, am dat să-mi rostesc numele. Nici un sunet n-a ieșit, însă, de pe buzele mele. Și asta nu pentru că aș fi avut gâtul uscat sau că mi-ar fi fost teamă să-mi aud vocea. Ci pentru că habar n-aveam cine sunt.

A venit întâi mama. Atunci am văzut

privirea aceea de „sfârșitul lumii“, un amestec de panică, resemnare și speranță, pe care urma s-o descifrez pe toate chipurile din jurul meu, în toate zilele care au urmat. S-a așezat pe marginea patului și m-a luat în brațe, iar corpul meu a simțit probabil ceva foarte familiar și plăcut, stabilizat la o stare generală de liniște. Mi-a zis că totul va fi bine, iar eu am crezut-o pe cuvânt. I-am zâmbit acelei femei drăguțe, pe care o vedeam pentru prima dată. Cumva am fost sigură că, de atunci încolo, avea să fie mereu prin preajmă.

Apoi Ana. Ana era spumoasă și veselă, vorbăreață și optimistă, un om frumos și zăpăcit rău. Cea mai bună prietenă a mea. Mi-a adus așa: două peruci blonde (una lungă, una de lungime medie) plus încă una roșcată dubioasă (să facem o schimbare, *baby*!), o jumătate de duzină de eșarfe mai mult sau mai puțin vaporoase și niște agrafe aferente, un creion dermatograf și un ruj roșu(!), o pereche de ochelari de soare uriași și un parfum după care mai mult ca sigur că aș fi putut fi detectată oriunde, în spital. A zis că purtatul perucilor va fi *fun*, distracția preferată a „operaților pe creier“. După ce a scăpat fraza asta, s-a oprit, de parcă și-ar fi mușcat limba. Apoi a continuat sporovăiala despre toate lucrurile pe care le-am făcut (cică ajută la „revenire“) și despre tot ce ne așteaptă.

În final, a apărut și el. Când a intrat, l-

am cercetat atent cu privirea. A venit lângă pat, s-a aplecat și, cu ochii țintă într-ai mei, mi-a zis cu voce joasă și fermă: *Dacă te prefaci, e de departe cea mai mare nebunie pe care mi-ai făcut-o până acum.* Am simțit o apăsare caldă în piept, ce avea să erupă la suprafață în niște hohote de râs pe care nu știam să le mai fi emis vreodată. Râdeam cu lacrimi, încât aparatele monitorizante din jur scoteau sunete vecine cu neputința. Râdea și el. Când a plecat, s-a întors înspre mine din ușă, mi-a făcut cu ochiul și mi-a zâmbit. Ca și când așa ar fi fost în fiecare zi. *De ce ne-am despărțit?*, l-am întrebat. *Nu ne mai înțelegeam.*

Nu mai am de ceva vreme tunsoarea „operaților pe creier“, dar părul îl port scurt. Îmi prind uneori în el agrafele de la Ana. Ana este din nou cea mai bună prietenă a mea. Întâlnesc destul de des oameni care mă cunoșteau înainte și care mă întreabă, pe un ton afectat, dacă eu *chiar* nu-mi amintesc de ei. Îi rog să se descrie în două-trei vorbe. Oamenii nu știu niciodată cine sunt, știu doar să spună ce fac, ați observat?

Am început niște exerciții de artimetică elementară, dar nici acum nu sunt în stare să calculez prețul total într-un magazin. Și nici nu prea am nevoie. Dau o bancnotă mare sau întind portofelul și zâmbesc. *Bagă-le zâmbetul ăla mortal și se rezolvă*, m-a sfătuit bărbatul înalt, cu

care la un moment dat nu m-am mai înțeles.

Citesc o carte aleasă pentru că m-au atras ilustrațiile, o poveste cu un mic prinț și o vulpe, despre prietenie și singurătate. Nu sunt însă sigură că o înțeleg așa cum trebuie (în partea cu „îmblânzirea“ îmi scapă ceva).

Am fost sfătuită să scriu pentru că asta se pare că-mi plăcea, dar mă obosește strașnic. Face însă parte din programul meu de recuperare. Singura poveste pe care știu să o spun deocamdată este cea de față. O scriu pe hârtie, grijuliu, cu un creion pe care îl ascut din când în când (nu mult, doar atât cât trebuie). Când eram mică, tata m-a învățat că nici prea ascuțite nu-s bune, intră prin hârtie. Mai bine mai puțin, mai des. Ascuțitoarea era pitită într-o cutie de plastic verde, în formă de inimă. Se dezlipise ușor într-un colț și mai funcționa doar dacă o țineai strâns în pumn, iar cu cealaltă mână manevrai voinicește creionul. Ei, iată că-mi mai amintesc câte ceva, până la urmă.

POVESTE DE IARNĂ

Cu puțin noroc, aveam să fiu acasă în șase-șapte ore. Speram să nu existe prea mulți nebuni ca mine, care să traverseze țara în Ajunul Crăciunului. Era primul an în care conduceam până în Ardeal, deși ai mei insistaseră să iau trenul, ca de obicei, pentru mai multă siguranță. Nu aveam experiență de drum lung și nici nu eram prea familiarizată cu mașina asta cam mare. Stabiliserăm ca mama să mă sune din oră în oră, să vadă pe unde sunt.

N-am oprit deloc, dar nici vitezomană n-am fost. Nu era foarte aglomerat, nici nu ningea, așa că lucrurile mergeau în ton cu planul. Mai aveam cel mult o oră până la Sibiu, unde voiam să intru într-o benzinărie. De când mi-am luat carnetul, sufăr că nu mai pot ronțăi bomboanele acelea cu rom, cocos și papagal pe pungă, care îmi plac grozav și pe care le asociam automat cu un drum lung. Trebuie să mă mulțumesc cu caramele.

Ajunsesem într-un sat, sau poate era o comună, nu știam prea bine. Eram mult prea preocupată de căruța din fața mea. În plus, era aproape 6 seara și așteptam apelul de la ai mei. Îmi amintesc că tata spunea mereu că multe accidente se

întâmplă tocmai din cauza căruțelor prost semnalizate, care merg prea încet și apar de unde nu te aștepți. Am trecut pe lângă ea. Cineva îi atârnase, în glumă, un număr de Germania în spate. O trăgea un singur cal, negru, cu ciucuri roșii de o parte și de alta a capului.

Am lăsat-o în urmă și, la scurt timp după ce n-am mai văzut-o în oglinda retrovizoare, mașina mea s-a oprit. Nu știam de ce și în mod sigur nu aveam idee ce i-aș putea face. În dreapta mea, aproape de locul unde drumul cotea, era o casă cu luminile aprinse și cu o stea mare, portocalie, ca un far, pe ușa de la intrare. Am coborât din mașina care devenise inutilă și am înaintat spre casă cu mare greu. Tata protesta mereu când mergeam în vizită la ei purtând cizme fără toc, ca un soldat, zicea el, așa că, de data asta, abia îmi țineam echilibrul pe niște tocuri cui de toată splendoarea. Era un frig de-ți tremura și sufletul în tine. Am intrat în curte și un câine alb cu pete maronii, cu urechile fluturând în aer, mi-a sărit jucăuș întâi pe picioare, apoi în brațe. Ușa cu steaua-far s-a deschis și în prag a apărut stăpânul casei.

— Îi murdărești paltonul, dă-te jos, i-a strigat câinelui, apoi s-a îndreptat spre mine.

Era înalt, de o vârstă nedefinită, cu ochii vii. Mi se părea că seamănă cu Marcel Iureș. Purta o geacă groasă, neagră,

și un fular verde-brad înfășurat bine.

— M-a lăsat motorul, i-am zis, cu cățelul în continuare în brațe.

— Intră să bei un ceai, e mult prea frig. O să mă uit și la mașina ta.

În timp ce îl urmam, mă gândeam la absurdul situației, nu fără o ușoară panică. Poate c-am murit. Un accident cu o căruță. Poate că în rai stai la un ceai cu Marcel Iureș. De fructe de pădure era, gata făcut, numai bun de aromat cu lămâie.

— Îmi plac lămâile, le mănânc ca pe portocale, am rostit, punându-mi a treia feliuță în ceașca pântecoasă, cu toartă mov-aprins.

— Încotro?, m-a întrebat, ignorând începutul de discuție despre citrice.

— Acasă, zic.

— Doar tu?

— Da.

— De ce?, a continuat, fixându-mă cu o privire exact de culoarea fularului.

— Lucrurile n-au ieșit cum voiam. Poate data viitoare, nu-i așa? Dacă merg de n ori rău, șansele au crescut ca următoarea încercare să fie câștigătoare.

— Nu-i așa, îmi zice, așezând pe masa mică, din lemn sculptat, cana pântecoasă. Șansele sunt mereu 50-50. O serie de nereușite sau, dimpotrivă, de succese, nu schimbă asta. La următoarea încercare, șansele tot 50-50 vor fi. Depinde cum privești. Ai 50% șanse s-o dai în bară. Dar și 50% șanse să reușești.

— Un fel de pahar pe jumătate plin, zic.

Nu mi-a răspuns. A ieșit să se uite la mașină.

— Puc, hai afară!, l-a strigat pe cățel.

Mi-am amintit că tata îmi spunea Puc în copilărie. Dar poate câinele era Puck, precum personajul lui Shakespeare, și nu poreclit după mingea rotundă și turtită de hochei, ca mine.

Mi-am terminat ceaiul și am ieșit și eu. În pragul porții, l-am întâlnit.

— E gata, mi-a zis, și a trecut pe lângă mine spre casă.

Am vrut să-l întreb care fusese problema, dar ușa cu stea se trântise cu putere.

Am ajuns la mașină. A pornit imediat. Mă gândeam oare cât timp trecuse, de ce nu sunase mama, dacă mai aveam semnal la telefon. Am dat să-l caut în geantă și i-am auzit melodia de „acasă“ chiar în acel moment.

— E 6, mi-a zis mama, mai ai un ceas până la Sibiu.

— N-are cum să fie doar 6, i-am răspuns.

Eram hotărâtă să pretextez că voi întârzia din pricina traficului și să nu suflu o vorbă despre ce se întâmplase. S-ar fi alarmat.

— Stai că e o căruță-n față, închid, am continuat.

În timp ce am depășit-o, am observat

rapid, cu coada ochiului, numărul de Germania, agățat strâmb, ca o glumă, și cei doi ciucuri mari și roșii ai calului negru. Aceeași căruță. Un început de viscol mi s-a iscat prin minte.

Am încetinit cât am putut de mult. Am văzut casa pe dreapta. Nici urmă de Puc în curte, nici o stea portocalie pe ușă. Drumul a cotit pe lângă ea. În fereastra camerei din spate am distins o siluetă masculină, după înălțime. Puteam jura că are în mână o cană de ceai. L-am claxonat, dar nu mi-a făcut nici un semn.

Am accelerat. Mama avea să mă sune într-o oră și voiam să fiu în Sibiu până atunci, să opresc la o benzinărie.

Am ajuns acasă fără întârziere, în ton cu planul. Tata nu a părut prea impresionat de tocurile mele cui. M-a întrebat însă cum Dumnezeu au apărut acele urme de noroi și părul de animal de pe paltonul meu.

LET GO

Era una dintre acele discuții înainte de care trebuie să tragi aer în piept adânc, bărbătește. Pe care să o lași apoi să țâșnească nici prea puternic, nici prea suav, purtând suflul de vorbe potrivite, nici din belșug, nici reținute. Cuvintele care lămuresc totul. De o vreme, nu mai gândea prea intens ce să spună, nici glasul nu-i mai tremura din teama de înfrângere. Avantajele jocului învățat. În final, el se va întoarce. Impropriu spus, întrucât nici nu fusese plecat. Dar nici acolo. În concluzie, lucrurile vor rămâne exact ca până acum. Așa cum alesese. Cum (să zicem că) și le dorea.

Acum măsura micul hol de la intrare cu pași apăsați, iar tocurile ascultau și încercau să deranjeze sacadat, enervant, convorbirea telefonică a bărbatului aflat în camera alăturată. Se abținu să-și aprindă o țigară. Spera să nu mai dureze mult. Un rictus de zâmbet i se ivi în colțul gurii, în timp ce-și aranja buclele. Nici măcar frumoasă nu (mai) era. Tânără? Păcălea încă. O companie plăcută? Nu prea. Cu toate angoasele, geloziile, tabieturile, convingerile și cheful (rar și rău) de scandal. Ce Dumnezeu i-o face să

revină, ca muștele la miere? Râse înfundat, amintindu-și o frază dintr-un film mai vechi (unul cu curtezane). *Fă-i să se simtă de parcă ar fi unici în Univers.* Asta o fi. Se temu că el ar fi putut-o auzi, râsul probabil nu era adecvat momentului și nicidecum în favoarea ei. Se apropie de ușa care o separa de camera vecină și îl privi prin sticlă. Bănuia cu cine vorbește. Tonul lui era cald și uniform, liniștitor ca o întoarcere acasă. Se întrebă dacă ei i-a vorbit vreodată așa. Parcă da, la început. Încercă să-și amintească cum era ea atunci, dar altceva decât că, probabil, tot 37 1/2 purta la pantof nu mai știa, concret și neîncețoșat. Ba da, primul compliment pe care i-l făcuse. Ceva legat de vocea ei. Că sună ca la radio.

Își lipi nasul de geamul ușii, ca să-i vadă mai bine profilul. Zâmbea. Zâmbi și ea, involuntar. Era ceva în atitudinea lui, în felul în care rostea cuvintele ce nu răzbăteau până la ea complet, până și în zâmbetul ăsta. Zâmbetul lui de demult. Și, când sticla din față deveni neclară și apoasă (sau doar privirea), iar nasul roșu de la apăsatul pe ușă, când bărbia i se întâlni ciudat cu pieptul și mâinile se prăbușiră pe lângă corp, scăpând pachetul de țigări și bricheta, înțelesese.

Păși afară din casă și coti pe prima stradă, fără să se grăbească. Părea așa, un om din care Dumnezeu a stors toată viața îndesată cu sete la începuturi, istovit de

atâta lovit pe dinăuntru în pereții sufletului, amețit de mișcarea browniană a gândurilor în ascunzișurile minții. Un om căruia nu-i mai e somn, sau poftă, sau toamnă. Și care, pentru prima dată în cumplit de mulți ani, rămăsese fără niciun țel.

Bărbatul sfârși convorbirea și ieși, în cele din urmă. În hol, grăbindu-se să fie uitată, o femeie risipise în aer un parfum copleșitor ca un adio.

IUNIE, 137

Nici măcar nu erai genul meu. Dar poate că ai fi fost, până la urmă. Aș fi putut pretinde, nu-i așa, că „trăiesc momentul“ sau că e „prima zi din tot restul vieții mele“ și atunci, fără să mai analizez atât, te-aș fi abordat direct, în stația de autobuz de la Universitate.

Ca să nu am deloc, dar absolut deloc emoții, aș fi coborât facebook-ul în real și ți-aș fi zis: uite, așa arată poza mea de profil din acest moment – nu e cea mai grozavă, dar nu e nici pe departe cea mai proastă. Apoi aș fi trecut în revistă informațiile „despre mine“, locurile mele preferate din „fotografii“ și ți-aș fi dat niște nume de cunoștințe apropiate care, la o adică, ar putea zice că-s fată de treabă. După această introducere, ți-aș fi cerut prietenia și ți-aș fi spus că aștept cuminte la „urmăritori“, până când vei binevoi să-mi oferi un loc în viața (de fapt, în lista) ta. Iar ție nu ți s-ar fi părut nimic, dar nimic ciudat în asta, ca și când și în lumea reală s-ar întâmpla zilnic.

Mie însă îmi cam scapă momentele printre degete și am prea mult balast în spate ca să mai pot pretinde că e prima zi de viață, așa că am urcat în autobuz fără

să-ți zic nimic, cu căștile în urechi, ca și tine. Te-ai așezat exact în față și ți-ai rezemat de câteva ori privirea într-a mea. După fiecare stație, îmi spuneam că până la următoarea îmi voi face acea intrare în scenă demnă de un om care n-are nimic de pierdut. Facultatea de Drept, Eroilor, Răzoare. Doar că eu nici de câștig nu eram pregătită. Așa că n-am mai rostit nimic.

Am coborât prima. În căștile mele nu se mai auzea muzica de ceva vreme. Era *așa* de iunie. Pe drum spre blocul meu, îmi imaginam că vei mai merge vreun sfert de ceas până la casa ta, unde te-ar fi așteptat cineva sau unde poate nu mai aștepți nimic, că vei pune ceva în cuptorul cu microunde uitând să rotești butonul și că vei ieși în balcon taman când soarele va dispărea, gândindu-te, ca și mine, că nicicând teii n-au mai înnebunit așa.

Am luat autobuzul 137 în continuare, destul de des. Aproape zilnic, ca și tine. Nu ne-am mai întâlnit. Poate că nici măcar nu eram genul tău. Sau poate că aș fi fost, până la urmă.

DOUĂ FET(Z)E

— Hai să ieșim cu bicicletele! Vei avea destul timp să dormi după ce mori!

Mă uit spre ceasul care indică ora 1 noaptea și îmi doresc, a n-a oară în ultimele decenii, să fi fost singură la părinți. Dependența ei de mine mă obosea, îmi încurca viața, nu mă lăsa să-mi fac nici un rost doar al meu. Se obișnuise să mă găsească aici când poveștile nu i se întâmplau, când din lumea ei oamenii plecau, când se sătura de consecvență și dădea cu piciorul la tot. Uram că e neschimbată, mereu dornică să înceapă un plan nou, unul grozav, așa cum se străduia să mă convingă că va fi. Ridurile, durerile de cap și insomniile veneau toate la mine.

O singură dată am amenințat-o că, dacă nu încetează cu nebuniile, îi voi spune totul mamei. Și atunci voi scăpa de ea în sfârșit, o vor duce într-un loc unde va primi un leac pentru prea multă poveste și unde n-are nimeni timp să te asculte plângând. S-a speriat și, o vreme, m-a urmat supusă. Nu a protestat, nu a avut păreri, nu mi-a mai propus nici o trăznaie. A fost cea mai plictisitoare perioadă din viața mea.

De atunci, am decis c-o să ne

descurcăm cumva, noi două. Când vreo situație părea fără ieșire, cea care nu dispera era ea. Când era nevoie de cineva care să spună lucrurilor pe nume, curajos și deseori sarcastic, o băgam la înaintare. La fel când trebuia să impresionez pe cineva – fără priceperea ei la vorbe, respectivii nici nu s-ar fi uitat la mine. Știa să mă facă să râd, să tac, să sper. Să mă simt vie. Sarcina mea era să rămân tot timpul cu picioarele pe pământ. Să-i anticipez căderile, să-i grăbesc revenirile.

Iar acum, mă gândesc că mâine am treabă de la 8 dimineața și iar voi fi cu ochii bulbucați de nesomn. Dar n-am mai văzut-o de mult timp atât de veselă. Oftez și mă ridic din pat. Îmi iau adidașii, scot cu mare greutate bicicleta din balconul minuscul și ies.

LUNA NOUĂ

Nu-și mai amintea nimeni cu exactitate când ajunsese pe insula cu nume de plantă ciudată și ape verzi-albăstrui în buză. Ea, nici atât. Fusese, totuși, cu ani buni în urmă, din moment ce cicatricea lungă și ramificată, care-i brăzda fruntea și o parte a scalpului, era greu de observat când se bronza. Și-o amintea pe Meme, cea care îi punea pansamente răcoritoare din frunze și o ungea cu niște ciudățenii urât mirositoare. Și în căsuța căreia rămăsese, cu vedere la golf. Nu s-a neliniștit prea tare nici când Meme n-a mai fost. Probabil că, precum rana care s-a închis încet, s-a dus și capacitatea ei de a-și face griji pentru ceva. Avea, totuși, zile când veneau peste ea crâmpeie dintr-o altă viață, la care își tot spunea că se va întoarce. Într-o zi, când cutia va fi plină.

Învăță repede să prindă peștele și să-l prepare în diverse feluri. Și să se ocupe de grădina lui Meme. Cea mai mare parte a timpului și-o petrecea privind în zare și așteptând câte o barcă. Nu erau niciodată călători, nimeni nu venea acolo în vizită. De fapt, nici vecinii de insulă nu și-i prea cunoștea, regulile sociale nu erau scrise de

nimeni. Veneau însă bărci ale pescarilor, uneori ale căutătorilor de comori, alteori ale nebunilor care voiau să uite. Ba chiar și piraţi au venit odată, dar cam amatori în ale capturilor (deși unul chiar avea un picior de lemn, furat). Cu unii stătea de vorbă într-o limbă universală, pe cei bolnavi îi îngrijea cu doctoriile ciudate din casă, noaptea urca să le aprindă farul și îi urmărea cu privirea până se pierdeau în smoala apelor. În schimbul grijii ei, primea uneori câte o perlă. De fapt, orice ar fi primit, strângea și îi aștepta pe „culegătorii de minuni“, cum îi numea ea, pentru schimb. În timp, ajunseseră să o cunoască toți și cea mai mare bucurie a ei era când obținea comorile mult-dorite. Strângea perlele pentru ziua în care vaporul mare-mare, cel care venea o dată la câțiva ani, o va duce înapoi în lumea de care nu-și amintea decât uneori, rar, în nopțile cu lună nouă, când cicatricea o durea puțin mai tare.

Când luna i se părea răutăcioasă și ascuțită, intra în spuma valurilor, în miez de noapte. În lumina farului, apa avea toate tonurile de verde-albastru, precum ochii cuiva de care nu-și amintea foarte bine. Din lumea de dincolo. Asta avea darul să o liniștească. Să-i dea sentimentul că, la un moment dat, va avea unde să se întoarcă.

— Când zici că ai văzut-o ultima dată?

Bătrânul care se ocupa de far se

căznea să se trezească din aburii beției de după-amiază. Nu înțelegea cine sunt cei doi bărbați nou-veniți, păreau un fel de turiști. Habar nu avea cine îi trimisese la el.

— Eu… hm… eu n-o cunoșteam.

— Dar erai mereu pe urmele ei.

— Nu… n-a fost așa. Doar noaptea…

— Cum noaptea?

— Nu înțelegeți… eu… nu voiam decât să o desenez… În nopțile cu lună nouă intra mereu în valuri…

— De ce voiai s-o desenezi?, întrebă bărbatul cu ochii de culoarea mării, cel care tăcuse până atunci.

— Încercam s-o desenez, dar n-am reușit niciodată așa cum voiam. Așa că încercam iar și iar. Pentru că era ceva ciudat cu femeia asta, care nici măcar frumoasă nu era. Știa că o urmăresc, odată m-a întrebat dacă nu mi se pare că luna nouă râde de noi, așa ascuțită și rea cum e. Apoi și-a scuturat pletele și s-a pierdut în spuma apelor. Zicea că au cea mai frumoasă culoare din lume. Nu mai știu când am văzut-o ultima dată. Într-o noapte cu lună rea, n-a mai apărut. N-a mai văzut-o nimeni de atunci.

Cei doi bărbați au intrat în căsuța de lângă golf. Era plin de praf și de pânză de păianjen, dar ordine. Totul rămăsese neatins, de parcă cea care locuia acolo urma să lipsească doar câteva minute. Pe o măsuță de lângă pat se aflau o sticlă de

parfum albastră, goală, și o carte de Balzac îngălbenită, cu colțurile paginilor răsucite. Deschisă și cu fața în jos, ca și când cineva tocmai citise un fragment înainte de culcare. Lângă ele, o cutie de lemn ferecată. Capacul putrezit pocni la prima forțare. Cutia era aproape plină cu mărgele albe de diverse mărimi, de sticlă, de lemn, de plastic. Desperecheate, fără valoare.

LUMEA VĂZUTĂ DE TWISTER

Într-un orășel de poveste, desenat cu creioane colorate puțin boante de un copil cu o imaginație mult prea bogată, orășel în care oamenii nu se grăbesc niciodată, singurul autobuz se plimbă agale pe o străduță cât el de lată, noaptea vine obligatoriu la 4 și jumătate după-masa, iar ciocolateria își aprinde luminile din vreme, pentru a-și etala minunățiile, deci într-un astfel de orășel absolut montan vietuia liniștit și cât se poate de pisicește un motan. O combinație de birmanez cu ceva, mai mult ceva decât birmanez, fără cizmulițe frumos conturate, fără mască neagră, cu pete fistichii răsucite prin blana-i bejulie și cu ochii mari și albaștri. Motanul locuia la primul etaj al unei case cu acoperiș roșu înclinat și scară de lemn, exterioară și un pic cam prea abruptă. Se aciuase pe lângă o familie cu doi copii, mutată acolo recent. Avea o cutie pe terasă, vase pentru mâncare și primise un fel de zgardă verde care îl cam enerva și de care își propusese să scape cât de curând.

În timpul lui liber de motan, îi plăcea

să urce, rapid și pe neobservate, spre etajul superior. Spre mansardă, de fapt. Își dorise întotdeauna să fie un motan de mansardă, să poată ieși la discreție pe una dintre cele două ferestre înclinate (prin care, dacă erai înăuntru, desigur, tolănit pe un pat obligatoriu uriaș și acoperit cu cea mai groasă plapumă din lume, puteai privi stelele) și să poată defila, tacticos și bățos, direct pe acoperișul roșu. Dar mai era un motiv pentru care îl fascina mansarda. Acolo locuia cineva. Proprietarul ei ieșea în fiecare dimineață aprinzându-și inevitabil un Marlboro (roșu scurt), grăbit, aparent fără să-l vadă. Nici motanul nu ținea neapărat să fie observat. Era cumva un acord tacit între ei. Îl aștepta dimineața și alerga pe scară după el până la parter. Uneori seara stătea pe prețul de la intrare, realizând că n-o să se întoarcă acasă în acea noapte (și poate multe zile de atunci încolo). De doi ani de când rămăsese singur, el era mai mult plecat. Motanul îl botezase „omul trist din mansardă“ (asta pentru că nu surprinsese niciodată la el ceea ce oamenii numesc zâmbet) și era complet debusolat de faptul că la telefon vorbea mereu altă limbă decât cea auzită la copiii stăpânilor (când nu-l trăgeau de coadă) sau de acela că mașina din care cobora el era mereu alta. Doar mirosul țigărilor pe care și le aprindea prea des (uneori și la 5 dimineața, motanul știa, că îl privea de

afară prin geam) îl făcea recognoscibil pentru mustățile lui pisicești și nițel asimetrice.

Într-o dimineață aparent obișnuită, după ce și-a însoțit prietenul ca de obicei și se pregătea să tragă un pui de somn pe prețul acestuia, s-a întâmplat ceva neașteptat. Ceva ce l-a făcut să își zbârlească blana și (lucru extrem, dar extrem de rar) să miaune de surpriză. Ușa de la mansardă s-a deschis din nou. Cu un iz de lavandă, o voce blondă, mână mică și fără nici un inel, întinsă spre el: *Twister!* zise fata. *Vii la mine?* Motanul a făcut ceea ce i-au dictat instinctele într-o primă fază: a șters-o rapid, târâș, cu urechile date pe spate. S-a oprit într-un loc sigur, dar cu totul sigur, exclusiv pisicesc, s-a așezat pe cele patru lăbuțe perfect îndoite și, cu ochii transformați în două semilune, a început să se gândească. Cine o fi? Un lucru e clar, vorbește aceeași limbă cu el. Ba îi și seamănă un pic, cu părul dechis la culoare și ochii care bat în verde. Cum o fi ajuns aici? Hotărî că această problemă trebuie atent, minuțios și urgent investigată.

În zilele următoare a dat târcoale. A observat că el vine mai repede acasă și urcă mult mai grăbit scara și întotdeauna ea îi deschide ușa de sus. Că ea vorbește mult și tare și râde mereu. Că aleargă pe scări și apoi sare cu zgomot. Că deschide ferestrele înclinate (care teoretic erau

deasupra patului, considera motanul) chiar dacă afară ploua. Că, uneori, din bucătărie venea un miros și un fum încât, de frică, ținea mereu o lăbuță ridicată, pregătit să apese tasta telefonului care ar fi sunat rapid la pompieri. Dar nu era nevoie, de obicei după un astfel de experiment el și ea ieșeau în oraș și se mai și întorceau cu câte un desert (scandalos de ciocolătos) la pachet.

Într-una dintre zile, a auzit pași în mansardă mult prea devreme. În fața ușii așteptau niște bagaje. Ei au ieșit împreună de data asta. Fata i s-a părut mai tristă un pic, așa a dedus din tonul pe care i-a spus lui: *Vezi, Twister te iubește pe tine. Te așteaptă în fiecare dimineață. Când sunt doar eu, nu apare. Da, dar eu nu am încercat niciodată să-l mângâi*, i-a răspuns el în aceeași limbă. A văzut-o apropiindu-se din nou, cu o mână întinsă. O lăsă să-i netezească blana și să-l alinte un pic pe cap (așa, ușurel, ca pentru un început de prietenie), pentru că i s-a părut că se uită la el de parcă ar pleca pentru totdeauna. Și ar fi vrut să mai rămână. Se obișnuise și cu ea.

Proaspăt mângâiat și puțin adormit, i-a privit pe cei doi îndepărtându-se de casa în a cărei mansardă locuia de ceva vreme un om trist. În timp ce își căuta o poziție propice somnului (perfect încolăcit și cu capul sub lăbuța din față-dreapta), Twister mai reflectă un pic asupra situației și

conchise cu un căscat: *Trebuie să o mai cheme. Îl face să zâmbească.*

PARTEA A DOUA

PENTRU UN STROP DE FERICIRE

— Până la urmă, pentru ce avem noi în momentul ăsta facem tot efortul, îmi zice.

— Adică?, îl întreb.

— Ne turnăm sufletele în cuvinte sau în versuri, compunem cântece, ne întrecem în cele mai absurde competiții, urcăm pe acoperișul lumii, descoperim, inventăm, cucerim. Toate ca să ajungem aici, la o respirație distanță de cineva. Nu crezi?

„Aici“ ăsta era undeva departe de pulsul orașului, iar noi tocmai terminaserăm de discutat două vieți și de partajat o înghețată cu aceeași linguriță, de parcă asta făcuserăm de când e lumea. Eu eram liberă și nu prea, el ocupat și nu prea. Arăta bine și se pricepea să curteze o fată, două calități cam greu de găsit împreună.

Nu mă mai gândisem la asta până atunci. Ar fi însemnat că nu scriu pentru mine, așa cum credeam, ci în ideea că, punând ce am mai bun în rândurile astea, voi ajunge la orice suflet doresc. Că mă angajez într-o competiție universală cu cele mai ascuțite arme ale mele, după ce

am învățat să le mânuiesc cu artă. Că, în timp, am încercat să fiu exact ceea ce speram că ar căuta cineva, așa încât să nu rămână nimic de reproșat, nimic de adăugat. Ceea ce mi-am imaginat eu că „ar trebui“. Și, probabil, că aș putea să-mi măsor reușitele în numărul de momente în care am povestit vieți, la o respirație distanță de cineva, ca și când asta am fi făcut de când e lumea.

Nu demult am primit un mesaj de la el. Mi-a zis că și fără pagini întregi de cuvinte scrise sunt extraordinară. Am zâmbit constatând că nu și-a pierdut abilitatea de a curta, chiar dacă eu i-am cam uitat privirea. Și, din toată povestea noastră, petrecută într-o perioadă în care eu eram aproape liberă și el aproape ocupat, îmi mai amintesc doar stările de bine.

Până la urmă, nu există cadou mai bun pentru o fată decât acela ca un bărbat care îi traversează viața să o facă, pe alocuri, fericită.

I REMEMBER PARIS

Dimineţile care încep mult prea devreme (la un 3 şi ceva), dacă urmează unui somn de câteva zeci de minute (sub o oră şi jumătate), sunt, de regulă, precursoarele unei zile la fel de haotice. Sau, foarte rar, prevestesc ceva special. Şi, după ce toate barierele s-au ridicat şi au căzut, după ce s-a schimbat şi ora, şi vorba, am intrat în sfârşit în linie dreaptă, parcurgând distanţa între ultimele două puncte ale traseului *meu*, care trebuia să se întâlnească cu *al lui*. Întâmplător, în Paris. Prin sud. La Porte d'Orleans. În jur de 12.00. Prinsesem singurul autobuz care ar fi putut să mă ducă în oraş până la ora aceea. Era încă foarte devreme. Îmi era somn, mă dureau mâinile din cauza trolerului cu mâner mult prea scurt şi, deci, cu totul incomod.

Era noiembrie în cel mai adevărat sens al cuvântului, adică ploaie şi frig. Auzeam ca prin vis câteva melodii de la radioul din autobuz, parcă ABBA, amestecate cu diverse cuvinte în franceză. În spatele meu, o familie de români cu un băieţel de vreo şapte-opt ani, din fericire liniştit. La un moment dat, mama îi spuse: *Uite, se vede de aici turnul!* Bine că ajungem, mi-

am zis, trăgându-mi gluga albastră de pe cap și mijind ochii pe sub bucle.

Nu mai ploua. Ba chiar răzbise serios o rază de soare. Era acea atmosferă roz-albastră de dimineață devreme, pe care o am întipărită mai mult în minte pentru că, fire nocturnă, o prind atât de rar și deloc benevol. Sub ochii mei, Parisul. Turnul Eiffel undeva în depărtare. Nu știu dacă era oboseala, ora matinală, nesomnul sau dorul din suflet, dar m-am lipit de geam crezând că ceea ce văd nu e real. Și, atunci, în dimineața aceea de noiembrie, i-am simțit magia.

Am luat metroul spre locul de întâlnire. Zeci de stații, dar mie mi se părea că merge repede, mult prea repede. *Champs Elysees, Concorde, Chatelet*. Le memorasem în noaptea precedentă, din lipsă de imprimantă și de chef de a le scrie. Știam exact unde trebuie să ajung, nu-i vorbă. Doar că nu aveam să văd nimic din toate astea vreodată.

La 12.00 eram acolo, la un colț de stradă din fața unui hotel cu nume grecesc și siglă alb-negru. Am văzut când a cotit cu mașina și am auzit și când m-a claxonat. M-am prefăcut doar că n-o fac. Ca să pot să mă mai plimb câțiva pași, în frig și printre copacii fără frunze. Va fi frumos aici cândva, mi-am zis. Poate am și plâns un pic, sau erau doar lacrimi de la vânt. Apoi m-am întors spre el. Părea mai obosit decât îl lăsasem și, poate, și mai pierdut de

mine. M-a sărutat ca și când aș fi lipsit doar preț de o cafea și mi-a luat trolerul mic și albastru, cumpărat special ca să încapă în acel gen păcătos de mașină cu portbagajul în față.

— Încotro?, mă întreabă.

— Acasă, zic.

— Ești sigură?

Da, acasă, îmi spun. Înapoi în orășelul de munte, aproape de Elveția, înapoi la motan, înapoi în mansarda în care am fost atât de fericită în vară, înapoi în patul acela mare și în brațele lui. Unde nimic rău nu se poate întâmpla. Înapoi în poveste. Repede.

— Sunt sigură, îi răspund surâzând, în timp ce îl mai sărut o dată. Parisul poate să mai aștepte.

CA-N VIAȚĂ

În ziua cu pricina m-am trezit cu dorința de a nu fi zis „da“ niciodată. Sunt conștientă de faptul că, dacă propunerea n-ar fi venit, aș fi fost încurcată și ușor nervoasă. Dar venise, nici prea devreme, nici prea târziu, nici prea direct, nici prea învăluit. Venise cum nu se poate mai bine.

Îmi spuneam că, de bine de rău, va trece, așa cum au trecut toate. Că nu mai am 16 ani, ci dublu. Că n-ar strica s-o iau așa, ca pe o încercare (poate chiar o sarcină de serviciu), într-o zonă mai rar călcată și mai strâmb. Ca să aflu cum stau. Nu mă grăbesc nicăieri, nici nu caut nimic. Nu trebuie nici să impresionez, nici să amuz, nici să intrig. Așa că ar putea fi foarte plăcut, până la urmă, fără vreo încărcătură sau conotație.

Am concluzionat că nu am cu ce să mă îmbrac. Poate nu era prea târziu să mă retrag, sub un pretext. Adică să renunț? Nu mergea nici asta. Atunci cum să fac? O rochie? Prea mult, prea *lady-like*. Tocuri? Ce fel de tocuri, cât de înalte, cât de comode? Și părul? Îndreptat, cu bucle, strâns bine în coadă, coc neglijent? Uff... Pe măsură ce ora-limită se apropia, mă cuprindea ușor amețeala. Nu mâncasem

nimic toată ziua și riscul ar fi fost ca lasagna promisă să cadă ca un bolovan în stomacul meu și/sau ca ginul tonic să mi se urce direct la cap. M-am îmbrăcat cu ceva, până la urmă, spunându-mi printre dinți că mi s-a cam tăiat de întâlnirile reale, că e prea târziu, că nu-s făcută pentru asta și gata, fiecare cu nebunia lui, iar a mea e sociopatia combinată fatal cu zodia dublă a gemenilor.

Urăsc atât de mult să nu fiu punctuală, încât de obicei trebuie să-mi umplu timpul de așteptare cu ceva. Am coborât mai repede și am intrat în Cișmigiu prin Măgureanu. Nu cred să mă mai fi plimbat pe acolo singură vreodată. Am constatat că sunt ceva mai atentă la tot ce e în jur, la alei, la verdeață. Parcă nici mirosul de sfârșit de mai nu-l mai simțisem așa în niciun an. Iar pe mine mă aștepta un test. Minutele treceau lent, dar în direcția firească. Am pornit spre Ateneu pe Victoriei, ascultând pe repeat U2 cu „Beautiful Day“. Rămăsesem în minte cu versul care mă amuza, *I know I'm not a hopeless case*, spunându-mi că în viața mea nu mă mai bag în așa ceva. E foarte bine pe teritorii cunoscute și cu preocupări obișnuite. E sigur. Fără nici o bătaie de inimă în plus pe minut.

La 19.58, ajunsesem în față la Bibliotecă. Mi-am scos căștile din urechi cu mișcări lente și mi-am oprit soneria ambelor telefoane. Am mai tras o dată aer

în piept, adânc (nu știu de ce se spune că gestul ăsta are darul să te liniștească, pe mine mereu m-a amețit rău). Am ajuns la colțul străzii, vizavi de Muzeu, acolo unde nu e trecere de pietoni și trebuie să prinzi momentul. L-am văzut așteptându-mă (nici nu prea aveai cum să-l ratezi), se plimba pe aleea din fața Ateneului. Mi-am îndreptat spatele, am ridicat ușor nasul în vânt, am lăsat un autobuz să treacă prin fața mea și am pus primul picior pe stradă.

Autobuzul s-a oprit imediat pe dreapta. Era un 137. Nu avea stație acolo, probabil cobora cineva, vreun prieten al șoferului, cum se mai întâmplă. Ușa din spate s-a deschis aproape lângă cotul meu. Dintr-un pas, aș fi fost în el. În mai puțin de 20 de minute, autobuzul 137 m-ar fi dus acasă.

ÎNTÂLNIRE DE GRADUL „DOUĂ“

Îmi amintesc perfect clipa în care i-am auzit râsul. Încercam să nu mă calc pe șireturi, să-mi aranjez mai bine căștile în urechi și să iau cutia de pe raft în același timp. Laptele cu 0,1% grăsime. Părea un râs relaxat, destins, nici forțat, nici prea strident. Și sincer. Cumva, râsul unei persoane cu ochi senini.

Prima dată am văzut-o din profil, din stânga. Mignonă și slăbuță, cu un palton bine strâns pe talie, cu părul ușor mai jos de umeri. S-a întors puțin în direcția mea, dar nu-mi mai pot reconstitui fața ei, nici zâmbetul. Te-am văzut pe tine și apoi cineva s-a jucat în mod barbar cu o gumă de șters prin contururile de viață din jur. Rețin câteva instantanee, alb-negru, dacă nu cumva sepia, ca niște amintiri dintr-o altă lume, tu care nu spuneai nimic, eu care am simțit nevoia să mă prezint ca la școală, mâna ei mică și ușoară într-a mea, căștile pe care încercam cu cealaltă să mi le trag din urechi și care se încăpățânau să nu vrea, să-mi rănească în continuare timpanele, coșul *vostru* de cumpărături, vârfurile pantofilor ei, tonul tău voit lejer

și zgomotul ploii de afară, sacadat, răutăcios. Semn de realitate.

Am urcat în primul autobuz. Mi se părea că ploaia de pe obrajii mei devenise, nu știu cum, mai caldă. Nu reușisem să văd numărul, dar mă îndepărta de tine și asta era bine, era liniștitor ca o dispariție. Nu mai aveam punga cu nenorocitul de lapte, trebuia să fi uitat de el și n-aș mai fi intrat acolo, în magazinul ăla cu iz de seară în doi și de dimineți cu „și ce vrei să facem azi“, cred că îl pierdusem undeva, mă trăgea în jos prea tare, era greu, și deja abia mai reușeam să port ce rămăsese din suflet, partea „mea“, unde n-am înrămat încă fotografii cu tine în loc de icoane.

Nu mai voiam să aud decât sunetul cheii rotite în ușă pe dinăuntru, în casa mea ca o scorbură liniștită și fără scaune, unde n-ai fost niciodată pentru că ai fi pierdut inutil timp pe drum. Locuiesc, ghinion, prea departe. Poate de asta viața omite să-mi trimită invitații la diverse evenimente, deși eu le aștept cu ținuta potrivită și coafura ideală, cu zâmbet și iz de parfum albastru, le aștept așezată pe marginea patului, ca o paparudă, dar nu sosesc niciodată. Cred că viața s-a mutat în altă parte și, pentru că am antecedente îndelungate de sociopatie, s-a săturat să-mi mai scrie.

E ușor amuzant; dacă n-ar fi vorba despre mine, aș bârfi copios felul în care poți să aluneci atât de repede de la a fi

prea tânără, mult prea tânără pentru orice, la a fi „cam târziu“. Mă înfig tot mai adânc în ani și ridurile nu mai sunt demult „de expresie“, iar „data viitoare“ nu mai sună a speranță, ci a condamnare. Dar cred, așa cum spun experții, că mai multe cutremure mai mici reduc din șansele unuia de proporții.

Ajung acasă, într-un târziu, și mă strecor ca un hoț pe lângă oglinda uriașă din hol. Îmi scot adidașii și geaca udă. Nu mai aprind nici o lumină, mă întind pe canapea și privesc printre draperii ploaia de afară. Îmi imaginez că aceeași ploaie cade într-un loc spre care s-ar pierde inutil de mult timp pe drum, pe acoperișul unei case de unde se aude din când în când un râs relaxat, destins, al unei persoane cu ochi senini.

TRAVERSARE

Când ne-am întâlnit, primăvara era la sfârșit, iar serile deveniseră lungi, mirosind a verde-nchis cu albastru. Eu aveam cu zece centimetri mai puțin în înălțime și o vârstă care se declară zâmbind larg. Încă nu deprinsesem arta netezirii părului cu peria, nici pe cea a visatului cu măsură, fără risc major de cădere. Toate parfumurile mele aveau culoarea mării și toate vorbele musteau a așteptare.

Când ne-am despărțit, iarna era la început, cu iz de ger strașnic și plumburiu. Tu aveai același cer răsturnat în ochi și același fel liniștit de a mă privi. Palmele tale știau pe de rost toate curburile trupului meu, iar mintea ta sfredelitoare mă dezbrăcase deja de toate gândurile. Amprenta mea olfactivă își alesese un loc ferit pe retina sufletului tău, iar cuvintele mele, glazuroase și explicite, fuseseră deja șoptite doar pentru tine.

Niciuna dintre părți nu a formulat vreo plângere ulterioară. Nici bunuri materiale comune n-am avut de partajat, nici visuri, nici fotografii de vacanță. N-a fost decât un schimb reciproc avantajos, cu durată determinată.

Viața asta merită un Nobel pentru literatură, atât de iscusit pune în pagină începuturile, cu potriviri, nuanțe, freamăt. Și un Pulitzer pentru fotografia de final.

ELEFANTUL ALBASTRU

Nu mai știu unde am citit că o amintire, oricât de neînsemnată și de trecătoare ar fi, te poate preface în altă ființă, în altceva. Din acest motiv, uneori, nu vrem să ne mai gândim la nimic din ce a fost. Preferăm să dăm totul jos, ca pe o cămașă care s-a demodat. Pentru ca amintirile să nu ne schimbe. Să nu ne împiedice să fim cine am devenit între timp.

Cămașa asta din trecut am îmbrăcat-o din nou, după aproape 10 ani. În timp ce îi încheiam nasturii fără grabă, încercam să scormonesc în memorie după locuri, fețe și culori netranspuse digital. După o poveste de la începutul acestui veac. Ne-am întâlnit fără motiv, așa cum ne-am despărțit fără ceartă. Mai corect ar fi să spun că, la un moment dat, ne-am „pierdut din vedere“. Până a doua zi sau până altădată.

Un optimist ar fi de părere că, pentru două persoane menite să rămână împreună, destinul va găsi mereu o cale. Eu însă cred că sincronizarea e totul. Că trebuie să vorbești, să te miști, să fii atent, să nu scapi momentul. Se duce și povestea odată cu el, ca nisipul printre degete. Iar

viața nu devine altceva decât o succesiune de vorbe rămase nerostite și de fapte uitate nefăcute.

„Altădată“ acela venise „acum“, într-o cafenea fără lume, cu fotolii crem și măsuțe rotunjite. Îmi lăsasem acasă ochelarii și mă înălțasem pe tocuri. El zâmbea ceva mai adânc în jurul ochilor. Am vorbit doar eu, repede și tare, cum fac de câte ori mi se pare că e nevoie să umplu goluri de suflet. Despre oamenii pe care i-am pierdut, despre maturizare, despre frică. Despre noi, nu.

La sfârșit, mi-a dat o poză. Decolorată de soare, ca și când cineva o agățase undeva afară și apoi o uitase. Era o spălătorie de mașini cu firma la vedere: „Elefantul albastru“. O fată purtând un maiou decoltat, verde cu galben, și pantaloni scurți, desculță, uda o mașină cu furtunul. Avea cozi împletite, una desfăcută la un capăt, și râdea cu toată fața, fără să-i pese de cameră. *Locul nostru nu mai e, dar am găsit fotografia asta,* mi-a zis el.

La „Elefantul albastru“, locul „nostru“ de la începutul acestui veac, am ajuns într-o vară aprinsă prea curând și terminată prea abrupt. Era o spălătorie automată, introduceai fise într-un aparat și mânuiai furtunul cum voiai. Îmi amintesc că el răsturnase toate monedele din portofel și, de câte ori se termina apa, venea și mai punea una. Eu stăteam chiar lângă aparat,

mă așteptam să-mi ceară să-l ajut, dar n-a făcut-o. Îmi tot povestea, se apropia de mine, lua o altă monedă, se îndepărta iar. Am realizat că era atât de obișnuit să fie singur, încât operația asta devenise un automatism. Și am găsit oportun ca, între două fise, să-i spun că-l iubesc.

A rămas că ne mai vedem a doua zi sau altădată. Cred că trebuia să zic ceva, dar nu mi se părea că mai e vreun gol de umplut. Am plecat cu poza în mână. *My girl* avea scris pe verso, în colțul din dreapta sus, cu cerneală albastră devenită, în timp, indigo. În succesiunea de lucruri rămase nespuse sau nefăcute care e viața, venise să-mi dea fotografia. Să-mi confirme că povestea de care nu am mai dorit să-mi amintesc, ca să nu mă împiedice să fiu eu, a existat cândva. Chiar dacă noi doi, la un moment dat, ne-am pierdut din vedere. O poză cu o fată țopăind într-o spălătorie de mașini, purtând un maiou fistichiu, galben cu verde. Aveam și eu unul la fel cândva, pe la începutul acestui veac.

ULTIMA NOAPTE DE VARĂ

Amicul nostru comun ne dăduse cheia de la cabana pe care tot încerca să și-o ridice de câțiva ani. Avea doar apă rece și lumină ba, dar, după cum ne jurase, locul era minunat, aproape de pădure, numai bun pentru reintersectat destine și împăcat inimi. Noi doi, însă, ne-am dus acolo să ne despărțim.

În ziua aceea, nimic nu a mers conform planului. Am pornit după prânz, drumul spre munte era aglomerat, ca în orice week-end, cu așteptare, enervare și depășiri riscante. Nu era nici timp de poveste, nici rost de romantisme de călătorie. Am rătăcit preț de o oră în căutarea cabanei doar pe jumătate terminată și n-am reușit să admirăm nimic din priveliște. Noaptea venise cam grăbit, cu răcoare și miros de frunze uscate. Avuseserăm în plan să cinăm undeva, ca la o ultimă repetiție a mimării normalității de cuplu în public. Am renunțat la idee, era deja târziu până și pentru roluri. Am scos sacii de dormit și lanternele din mașină, o pungă cu covrigi uitată pe bancheta din spate și termosul meu pe

jumătate plin cu ceai. Ne-am așezat pe fotoliile desperecheate și uzate de la intrare, năuciți de prea multă liniște.

Cerul părea teribil de aproape, mai că-ți venea să atingi stelele cu mâna. Nu știam să recunosc decât Carul Mic și Carul Mare. Se desenau atât de sclipitor, încât am înțeles de ce amicul nostru comun, pasionat de astronomie, intenționa să se mute aici. Îmi făcusem o listă cu lucruri de discutat în acea noapte, așa încât să nu rămână fir nedespicat sau aluzie neînțeleasă. Până la urmă, nu ai prea des privilegiul unei încheieri ca la carte. Punctele de pe ea au rămas însă nebifate, fiind complet nepotrivite unui mediu lipsit de electricitate și apă caldă, cu molfăit de covrigi și ditamai Carul Mare deasupra capului.

Eu i-am povestit despre adolescență și primul meu rucsac cu cadru metalic din ’94, despre bunica mea care îmi făcea plăcinte cu exagerat de multă brânză și îmi croia rochii după modele luate din serialul „Beverly Hills“. El mi-a zis că îi plăcea să deseneze case. Case întregi, cu acoperiș, ferestre și interioare. Că e convins că extratereștrii există și că speră să aibă cândva resurse pentru o călătorie în jurul lumii. Din când în când, verificam Carul Mic și Carul Mare. Erau tot pe cer, nu departe tare.

Dimineața următoare avea să fie complet cotropită de toamnă. Dintre toate

lumânările pe care ni le lăsase amicul astronom înăuntru, nu aprinseserăm decât una galbenă, care arsese aproape complet și acum semăna cu o petală căzută. Înainte s-o arunc, am strâns-o tare, până a luat forma degetelor mele făcute pumn. Am închis ușa și am lăsat cheia sub unul dintre ghivecele goale de la intrare.

După câțiva ani, am aflat că locul acela bun pentru reîmpăcat inimi fusese vândut. Cabana nu mai exista. Cineva trântise acolo un mamut de beton, cu mai multe etaje. Mă întreb câți dintre turiștii care îi trec pragul sunt pasionați de astronomie. Eu în continuare mă descurc să găsesc pe cer doar Carul Mic și Carul Mare. Le-am văzut de multe ori de atunci, dar niciodată atât de aproape încât să mi se pară că le ating cu mâna.

MI-AM PIERDUT STELELE

Cu mai bine de patru toamne în urmă, savuram o cafea tare ca pretext al unei discuții cu cel după care și de care alergasem alte patru toamne, undeva pe la începutul vârstei cu prefix doi. Motivele pentru care acceptasem invitația să tot fi fost vreo trei, la fel de însemnate: o dată, mă aflam în vecinătatea locului unde lucra; în al doilea rând, voiam să vadă că nu-mi mai pasă; în al treilea, era o zi în care arătam chiar bine.

După schimbul de amabilități de la început, mi-a zis că se gândește foarte serios să se însoare. Până aici, nimic nou. Să fie „o fată simplă, tânără, de la țară, care să se uite la mine ca la un zeu“. Se schimbase repertoriul. Pe vremea când încă ne vedeam, el era „o femeie mai trecută prin viață, cu relații, care să mă ajute să avansez“. Nu corespundeam caracterizării, așa cum n-am fost „potrivită“ niciodată, doar că deslușirea acestui fapt nu mai stârnea de mult în mine vreun uragan. I-am urat succes (de fapt, fata era găsită deja și s-au și căsătorit în aceeași toamnă) și am plecat fără să-i

mai fac cinste cu cafeaua, așa cum (pe motiv că n-avea niciodată bani la el) se întâmplase în toți anii în care ne-am încăpățânat să ne întâlnim, în general din plictiseala lui și din orgoliul meu.

Expresia „să se uite la mine ca la un zeu“ m-a bântuit multă vreme. Cred că și eu aveam stele în ochi când l-am cunoscut. Tot ce făcea mi se părea extraordinar, priceperea lui pentru limbi străine ieșită din comun, călătoriile lui incredibile, iar vocea, cu timbrul cel mai cald din lume. Mulți ani după, prezențele masculine pe care din diverse motive am pus ochii (pentru că, da, femeile aleg întotdeauna) m-au „dat pe spate“. Datorită (sau din pricina?) lor, am citit totul despre mașini deși n-am carnet de conducere, m-am îmbrăcat cum se cerea deși nu mi se potrivea stilul, am ajuns în cele mai năucitoare locuri ca să dovedesc că, la o adică, sunt în stare, am studiat cele mai plictisitoare articole din lume încercând să găsesc fărâma de senzațional, am ascultat și am fredonat o muzică la care nu vibram și cred că până și la violoncel aș fi putut învăța să cânt, cu puțin efort. De câte ori mă entuziasma prezența cuiva, stelele din privire mă făceau să-i colorez până și umbra în nuanțe de vis.

Nu mai pot privi spre nimeni cu stele-n ochi. Și cred că am greșit, nu demult, când am afirmat că s-au schimbat doar cifrele care-mi compun vârsta, nu și eu.

Schimbarea (sau vârsta) din mine se simte în fiecare zi. Probabil de asta pot înțelege nevoia de a căuta stele în ochii altcuiva, mai curios, mai plin de viață și întotdeauna mai tânăr. Nu mai pot face drumul înapoi să le culeg și nici nu știu dacă mi s-ar mai potrivi în privire. Nu mai cred în ele. Dar mai cred încă în surprize, în cele adevărate. Când ai de-a face cu o surpriză adevărată? E simplu. Când zâmbetul îți rămâne pe chip multă vreme după ce ea a avut loc. Mai concret decât orice stea căzătoare.

PE CONT PROPRIU

Dacă viața ta nu deține repere cum ar fi copiii care cresc (și au nevoie de un gen de suport și el în diversificare) sau o slujbă schimbătoare, care să tragă după ea înnodări interesante de destin, e o mare probabilitate ca după 30 și ceva de ani să te trezești că pe toate le-ai făcut deja, cel puțin o dată. Că nu mai ai suficientă motivație sau inițiativă în a le repeta și cizela. Că ai obosit sau, pur și simplu, te-ai plictisit.

Când „a arăta bine“ se transformă, aproape peste vară, în „a arăta bine pentru vârsta ta“, parcă nu te mai străduiești atât de tare să fii în forma cea mai bună a momentului respectiv. Îți ajunge că nu ești în cea mai proastă. Orice ai face, la fel de bine ca altădată (cu cinci-șase ani în urmă), știi că nu se mai poate. La mari nebunii în numele propriei tale definiții pentru „iubire“ nu vei mai purcede. Epoca avioanelor luate a doua zi, în zori, a regăsirilor/despărțirilor în aeroporturi-capăt-de-lume e de mult apusă, împreună cu cea a mailurilor de „să ne mai gândim“ și a lăsatului baltă de serviciu, treburi, părinți și prieteni pentru o iluzie ce temporar umplea un gol și ulterior te

costa. Mult. Deja ți-ai testat, de câteva ori, capacitatea de a te descurca pe cont propriu cu toate încurcăturile aferente unei țări noi, numai pentru a-ți dovedi că lumea poate fi plină de povești și dacă n-o străbați cu cineva de mână. Dat fiind că de mai bine de un deceniu ai înfruntat periodic balaurul cu șapte capete și nici unul nu te-a mușcat letal (dar nici nu te-a făcut dependentă de adrenalină), să zicem că ai căpătat o oarecare siguranță, caracteristică omului care știe să se miște prin viață. Nimic nu te mai surprinde prea adânc.

Nu știu dacă lipsa de curiozitate, vârsta sau pur și simplu oboseala sunt de bai când, după ore în șir de pregătire riguroasă (în urma cărora genele false sunt impecabil plasate, parfumul din sticluța violet risipit strategic, dar fără parcimonie, iar tocurile suficient de înalte cât să te facă să privești lumea mai de sus), după ce chemi un taxi de la o firmă cunoscută (care știe exact cum să ajungă la scara ta dosită, ba și să te ducă rapid la una dintre cele două-trei adrese posibile în miez de noapte), până să sosească, adormi cât ești de lungă pe marginea patului. În opinia mea, asta-i piatra de hotar din viața unei femei de 30 și ceva de ani, fără copii și fără o slujbă din cale-afară de schimbătoare.

Dar sentimentul că timpul a trecut, cu adevărat, îl ai când vezi un apel pe

telefonul cuiva odată drag (un apel din cele cu nume misterios și fotografie de femeie frumoasă atașate), iar asta nu-ți mai stârnește nici o reacție – nici mirare, nici gelozie, nici enervare. El îți zice că-i de bine, că asta înseamnă evoluție și maturitate în relația voastră, ajunsă acum la un nivel muuult mai greu accesibil cuplurilor de rând. Dar tu știi că lipsa ta de răspuns nu are a face cu toate astea. E, pur și simplu, ne-iubirea.

MENIUL ZILEI: CIORBA REÎNCĂLZITĂ

Am început să dau credit expresiei „niciodată să nu spui niciodată“ odată cu trecerea anilor. Tot cu vârsta am devenit și puțin mai îngăduitoare față de întoarcerile din drum (măcar o jumătate de pas în sens trigonometric, așa, la ceas de seară, cât să privești fugar peste umărul stâng). Și am învățat și că enervarea (încă) generată de o anumită persoană numai indiferență nu e, deci nu trebuie tratată ca atare.

Gastronomia mi s-a părut mereu un domeniu fascinant. Mai ales că tata mi-a zis cândva că orice lucru trebuie încercat în viață, cel puțin o dată. Oferta fiind mereu destul de bogată pentru ochii unei pofticioase-curioase, am degustat de multe ori, mi-am fermecat papilele gustative de câteva, m-am ars zdravăn din când în când și, treptat, mi-am aflat și uneori colorat preferințele. Pentru unele feluri am folosit prea multe condimente și mi-au căzut greu, anumite deserturi au ținut loc și de fel principal, din prea mare nerăbdare, ba chiar, o vreme (scurtă), am reușit să servesc același meniu în fiecare zi, cu frenezia sentimentului de început. Am

exagerat cu dulcele și apoi am trecut la alimente sănătoase, am schimbat înghețata cu topping de ciocolată cu iaurtul cu 0,1% grăsime și prăjitul în mult ulei cu gătitul la abur. Sau... invers. Pe scurt, nu m-am plictisit.

În iubire, se merge pe ideea că întoarcerile din drum nu prea duc la un alt rezultat decât cel știut deja. În cele culinare, alimentele reîncălzite nu mai au cum să-și fi păstrat savoarea de altădată. Dar eu aș zice că pentru un produs proaspăt trebuie doar schimbate ușor ingredientele rețetei. Pleci de la ciorba (să zicem) pe care ai testat-o deja, îi mai adaugi două-trei condimente (combinația și proporțiile exacte se învață cu vârsta), o pui la foc mic, dar prelung, cât o poveste bine spusă, o torni apoi ușurel într-un bol obligatoriu nou, special ales, și faci din fiecare înghițitură un moment festiv. Se savurează în liniște, cu calm, privind printre gene.

Rezultatul poate fi unul uimitor, atâta timp cât păstrezi în minte ideea că o ciorbă rămâne totuși o ciorbă și nu va deveni în veci vreo creație demnă de un maestru cofetar. Așa că n-o să mai zic niciodată „niciodată“ sau „fără întoarceri din drum“. Și, dacă mă întrebați pe mine, ciorba asta reîncălzită după reguli (bănuite) are cel puțin trei puncte forte: ține de foame, ajută la menținerea siluetei și, de cele mai multe ori, te face să adormi

zâmbind.

...ȘI DOAMNĂ ÎN SOCIETATE

E o scenă în filmul „Pe aripile vântului“ care mi-a rămas teribil de clar în minte (mai mult decât *Tomorrow is another day* și *Frankly, my dear, I don't give a damn*), și anume întâlnirea dintre Scarlett și Rhett. Anterior Scarlett tocmai încercase, fără succes, să-l convingă pe bărbatul pe care credea că-l iubește să nu se însoare cu o femeie (din punctul ei de vedere) insipidă, docilă, fără opinii și inițiativă. Reacția lui Scarlett este una copilărească, tipică unei femei crescute în ideea că, specială fiind, poate obține tot ceea ce-și dorește: aruncă cu o vază, care se face praf, izbindu-se de șemineu.

Sunt momente în viață în care trântim lucrurile de pământ, cu sete, de ciudă că n-au ieșit cum am vrut noi. Încheiem relații în care ni se pare că nu primim destulă atenție alegându-ne cu pricepere vorbele, încât să doară rău, iar loviturile să fie suficiente pentru a pune pe fugă pe oricine. Ne dăm demisia din funcții în care credem că nu suntem suficient puși în valoare, fără a lupta deloc pentru a schimba lucrurile sau a ne demonstra

talentul. Terminăm prietenii cu un simplu click doar pentru că lumea a îndrăznit (o clipă) să nu se mai rotească în jurul nostru.

Apoi ne hrănim o vreme (după calculele mele, vreo două, maximum trei luni) din satisfacția că, se pare, suntem cârmacii propriului destin și nu ne calcă nimeni în picioare. După care, încet-încet, începem să ne uităm pe unde au sărit cioburile. Le găsim mai ușor pe cele mari și le punem împreună. Apoi ne târâm în genunchi zile în șir și nu ne lăsăm până nu le recuperăm pe toate. Cu migală de artizan, le lipim bucățică cu bucățică, bine, trainic, verificând atent fiecare îmbinare. Iar la final presărăm deasupra lor nițică pulbere de stele. Să strălucească.

Îmi place grozav să arunc cu obiecte și mă pot lăuda că nimeresc binișor. Dar adevăratul meu talent constă în recuperarea bucăților și refacerea întregului. Tare multe lucruri din viața mea sunt, dacă sufli praful strălucitor, niște cârpeli. Despre unele, n-ar zice nimeni. Lucrurile cu pricina își îndeplinesc funcția lor de bază mai ceva ca originalul. Dar eu simt toate fisurile. Și nu uit nici momentul în care le-am izbit cu sete și le-am spart.

Nu știu dacă există un sfat sau o morală la toată povestea asta. De făcut lucruri praf nu cred c-o să mă las, așa mi-e firea. De ciudă că nu ies lucrurile cum

vreau eu. Dar dacă am învățat ceva, asta ar fi că un lucru cârpit rămâne cârpit (cam așa e și cu ciorba reîncălzită). Mai bine-l lași făcut cioburi unde a căzut și cești ochii, ceva nou ar putea apărea (din spatele șemineului) exact în acel moment.

După care, războiul reîncepe, inevitabil.

FEMEIA-BUDINCĂ

Dacă aș fi un desert, ce fel de desert aș fi? Așa suna o întrebare care mi-a atras atenția, într-un film văzut de mine în adolescența timpurie. Bărbatul interogat a comparat, aproape imediat, femeia cu care împărțea așternuturile cu un tort de ciocolată delicios. *Dar soția ta? Ea ce ar putea fi?*, a continuat dialogul. *Soția mea ar putea fi… cel mult un fel de budincă,* a sunat răspunsul.

Imaginația mea de copil pofticios a fost puternic stârnită de perspectiva ciocolatei și profund dezamăgită fie și numai de ideea de a primi o budincă în schimb. Și credeam, speram, nu mă concepeam altfel decât ca fiind o felie savuroasă de tort în toate poveștile care aveau să vină înspre mine. Cum Dumnezeu aș fi putut eu vreodată să devin femeia-budincă?!

Au trecut vreo două decenii, dar comparația asta stupidă nu mi-a ieșit nicicum din minte. În timp, am ajuns să consider budinca un soi de desert constant ca savoare sau consistență, incapabilă să ofere surprize deosebite, chiar dacă poate lua arome diverse la ocazii festive. Care potolește cheful de dulce, foamea sau pofta într-un mod cât se poate de decent.

Marii amatori de dulciuri, cei pentru care diversitatea e mult mai importantă decât calitatea ingredientelor, iar noutatea unei categorii netestate de desert mult mai atrăgătoare decât gusturile des experimentate, chiar dacă plăcute, nu vor agrea niciodată budinca pe termen lung. O vor păstra, totuși, în frigider, la rece, fiind deosebit de important să nu-și piardă forma sau maleabilitatea. Apoi se vor înfrupta din noutăți până li se va face rău. Asta nu se întâmplă mereu imediat. Uneori, tortul cel proaspăt este frumos ornat și mândru de formele lui, așa că trebuie, o vreme, lăudat și curtat. Alteori, nici măcar nu e atât de meșteșugit lucrat, nici gustos pe măsura așteptărilor, dar e nou, și asta îl face cel mai apetisant dintre toate. În alte cazuri e scump, al naibii de scump, încât se poate cumpăra doar felie cu felie. Dar este cu atât mai râvnit, de zeci de ori mai prețios decât budinca anostă uitată în frigider, accesibilă (aproape gratis).

Nu știu cât durează povestea de dragoste cu un tort de ciocolată. La un moment dat, nu-ți mai ajung banii sau pur și simplu ți se apleacă de atâta dulce. Parcă budinca de pe raft începe să capete gust de acasă, iar savoarea ei comodă și confortabilă își regăsește însemnătatea de altădată. E totul foarte bine o vreme, până când pofta de alt gen de dulce vine din nou. Mănânci până ți se apleacă, din nou.

Budinca uitată la rece a învățat, în timp, că două-trei migdale adăugate, câteva frânturi de biscuiți cu ciocolată și o părere de sirop de caramel pe deasupra te pot transforma într-un desert cu totul nou și plin de surprize. Nu un tort de ciocolată de la care s-ar putea să ți se facă rău. Ci unul în care nu știi niciodată, cu precizie, peste ce ai putea da.

O ZI CA ORICARE ALTA

Acea zi de sâmbătă a lunii februarie s-a dovedit a fi cea mai friguroasă din an. Iarna se întorsese peste noapte, viscolea și era un ger de nu-ți venea să ieși din casă pentru nimic în lume. Îmi stabilisem o întâlnire pe care aș fi putut s-o anulez oricând și de care, de fapt, nu era neapărată nevoie. S-ar fi rezolvat totul electronic, doar că bărbatul cu pricina mi-a propus niște *spaghetti quattro formaggi*, cu un zâmbet care m-a făcut să accept instinctiv, fără obișnuitele secunde de ezitare.

Am ajuns la fața locului eu mai devreme și el mai târziu. Ningea și abia vedeai la doi metri înainte. Mă enervase așteptarea, îmi înghețaseră mâinile. Și-a cerut scuze cu un timbru cald și cu zâmbetul cunoscut. Apoi am început să vorbim despre vreme, despre vise, despre noi. M-am trezit spunându-i lucruri pe care nu le recunoscusem în fața nimănui, amintindu-mi de clipe în care m-am simțit dezarmată sau, din contră, plină de speranță. Și am râs. Mult. Nu mai știu câte ore au trecut așa, dar simțeam că nu vreau să-l las să plece. Că trebuie să mai fur puțin timp. I-am propus să vedem un film,

unul politic, despre care citisem în grabă ceva la serviciu. M-a privit mirat, sau poate așa mi s-a părut, dar a fost de acord. A plătit nota, mi-a ținut haina și mi-a zis „Să mergem!“, ca și când așa ar fi fost lucrurile între noi de când e lumea.

Nu-mi amintesc exact ce film am văzut. Nu era nimic romantic, dulceag sau prea dramatic. Nu mă puteam concentra să urmăresc acțiunea deloc. Mă gândeam la viața mea reală, în care aveam deja pe cineva drag. Urma să se întoarcă a doua zi. Iar eu nu fusesem în stare să refuz invitația altcuiva, numai pentru că respectivul îmi zâmbise într-un fel care-mi dezarma sufletul. Îl simțeam la o jumătate de metru de mine, în cinematograf, în întuneric. Bărbatul pe care nu mai voiam să-l las să plece.

M-a condus acasă, taman în cealaltă parte a orașului. Pe drum, m-am bucurat de toate stopurile semafoarelor. Am vorbit în continuare despre noi și am râs ca și când ne știam și slăbiciunile, și visele. Și așa ar fi fost dintotdeauna.

Am intrat în casă, fără să-mi mai amintesc cine fusesem cu 12 ore în urmă. Nu mai știam dacă ar fi trebuit să ajung și altundeva în acea după-amiază. Pe telefon, pierdusem câteva apeluri și primisem mesaje care altădată m-ar fi făcut să mă simt specială. Într-unul, îmi spunea că-i pare rău că m-a lăsat singură tocmai în acea zi, dar că va veni direct la mine, când

ajunge în București, duminică. N-am fost în stare să găsesc un răspuns potrivit. Biletul de la film l-am ținut o vreme în geantă, ca și cartea lui de vizită, pe care cred că o mai am pe undeva. Când l-am aruncat, în sfârșit, am văzut pe el data: 14 februarie.

Mă îndoiesc că am sărbătorit vreodată Ziua Îndrăgostiților ca la carte. În toți anii care au urmat, m-am gândit la ea ca la momentul în care am realizat că lucrurile bune se petrec firesc, nu forțat. Că există un destin care face ca drumurile noastre să se întretaie cu ale altora neprogramat, atunci când trebuie. Că, într-o zi aparent obișnuită, poți întâlni un bărbat pe care să simți că nu l-ai mai lăsa să plece.

NE-AM ÎNȚELES CĂ NU NE ÎNȚELEGEM

Cu ceva timp în urmă, am avut un prieten foarte bun, confident chiar. Și acest prieten apropiat al meu avea o iubită foarte frumoasă și nespus de aprigă. Cu toate că între noi, de-a lungul anilor, nu a fost decât o relație platonică (măcar dacă ar fi fost și altceva), femeia, bănuitoare din fire și cu un ascuțit simț al proprietății, a rămas cu convingerea, mult timp după ce istoria lor de amor s-a consumat până la scrum, că eu am jucat rolul variantei secunde și înțelegătoare în toată această perioadă.

Mai în zilele noastre, m-am întâlnit în mod neplatonic cu un bărbat frumos și nespus de suspicios. Felul meu rezervat de a fi îl interpreta drept negativism continuu, glumele mele mai puțin politicoase drept sarcasm, iar dorința mea de relativă independență drept lipsă de afecțiune. Măcar dacă ar fi fost așa.

Departe de a face o cronologie a relațiilor mele cu sexul ocrotitor, exemplele de mai sus mi-au confirmat bănuiala că adevărul nu are importanță. Că felul în care se desfășoară în realitate

evenimentele nici nu contează. Ceea ce predomină este povestea din mintea fiecăruia. Ce crede fiecare că s-a petrecut. Și, oricât de pregătit te-ai prezenta la masa discuțiilor, gata să-ți expui argumentat versiunea, chiar dacă legile universale, morale și etice sunt cu tine, e posibil să nu-ți poți determina interlocutorul să renunțe la partea lui de adevăr.

Multă vreme m-am frământat foarte tare. Voiam să cred că, dacă tot ceea ce spun e pe deplin susținut de date și fapte concrete, dacă acuzațiile mele se bazează pe lipsa de adevăr a unor afirmații sau pe inconstanța unor comportamente, dacă îmbrac o rochie bine croită și fac să răsară un zâmbet telegenic, am șanse de câștig. Am obosit. Și nu e genul de oboseală pe care îl simți, de exemplu, după ce patinezi în sus și-n jos câteva ore pe un pârâu complet înghețat; nici cea care vine odată cu rezolvarea unei probleme de geometrie plană, în care soluția a fost mereu sub ochii tăi; nici măcar soiul acela de sfârșeală plăcută care-ți cuprinde sufletul după ce stai o noapte-ntreagă de vorbă cu o prietenă din copilărie. Nu. E ca și când constați că nu te mai țin mintea, inima și trupul.

Stau departe de masa tratativelor. Nu mai trag de balanță ca s-o echilibrez, nu mai arăt cu degetul, nu mai repet argumente în miez de noapte. Rămân însă la partea mea de adevăr. *We have agreed*

to disagree.

PARTEA A TREIA

CÂT SĂ NU MORI DE SETE

Un prieten la fel de drag pe cât e depărtarea dintre noi mi-a spus recent un fel de poveste. Nu știu dacă a auzit-o undeva, dacă a mai zis-o și altora sau a inventat-o numai pentru mine. Voi încerca să o transmit mai departe, așa cum am înțeles-o eu.

Să presupunem că ai de făcut un drum în deșert, un drum anevoios și imprevizibil ca o viață de om, spre o țintă pe care numai tu o știi, visată, imaginată, fixată din toate puterile în cel mai ferit colț al sufletului tău. La un moment dat, sau poate în câteva rânduri, apare cineva care îți întinde o cană cu apă proaspătă și limpede. Te uiți neprietenos la om și împingi cana pentru că, de ceva vreme deja, tu ți-ai fi dorit o mandarină mare și coaptă, răcoritoare atât cât trebuie și plină de miez. Omul privește mirat și un pic întristat la tine. Nu are așa ceva să-ți dea. Tu ești însă absolut convins că în desaga lui mare trebuie să fie o mandarină exact așa cum ți-ai conturat-o, așa că o ceri și o aștepți.

Nu te-ai înșelat. Are, chiar mai multe.

Numai că respectivele mandarine nu sunt pentru tine. Poți să le crezi mici, acre, cum vrei. Cert este că nici una dintre ele nu e a ta, specială, rotundă, desăvârșită. Va veni și aceea, într-o zi, după ce vei fi acceptat deja lucrurile care ți se oferă, chiar dacă nu se potrivesc cu așteptările tale din momentul cu pricina, tocmai pentru că sunt tot ce poate da omul care-ți taie calea.

Drumul prin deșert spre limanul tău imaginar ar putea fi cumplit de lung. Nu mai bine ai fi deschis la tot ce se întâmplă? Ia cana cu apă. Altfel te usuci de sete.

MINUTUL DE AUR

Putem întocmi rapid o listă cu zece lucruri care, cumpărate fiind, ne-ar aduce o oarecare doză de fericire (cam cât încape într-o fiolă mică, din care se extrage parcimonios, cu un ac fin). Se pare că există un prag dincolo de care mai mulți bani nu mai procură mulțumire în plus. Cum sunt foarte puțini cei care s-au lovit cu capul de un astfel de prag, restul porțiunilor necesare unei oarecare supraviețuiri a sufletului (în formă nepeticită) ni le luăm din alte surse. Mai exact, din ceea ce ne pasionează.

Fericiți (temporar) ne poate face excursia în locul x, întâlnirea cu persoana y, o carte bună sau o fotografie reușită, depășirea unei limite sau întoarcerea cu 180 de grade. Încercând din răsputeri să prelungim momentul cu pricina, să eternalizăm starea, să nu clipim prea des, uneori ne scapă din vedere clipele de dinainte. Dacă vreți, „pregătirea inimii pentru fericire“ (ca să introduc în scenă vulpea de neîmblânzit din „Micul Prinț“).

Alpiniștii, care fac din privitul de pe acoperișul lumii un mod de viață, spun că nu neapărat atingerea vârfului este apogeul. Ci, mai degrabă, acele momente

în care, după atâta visare, pregătire, așteptare și stăruință, realizezi că se va întâmpla într-adevăr, că nimic nu-ți mai stă în cale, că mai ești doar tu și muntele și vei ajunge în vârf negreșit. Ca un fel de conștiință a unei măreții îmblânzite (nu cucerite). Atunci ești cu adevărat fericit.

Alteori, ai o poveste care te macină, te apasă, care se cere a fi spusă și nu știi cum s-o faci mai bine. Și te lovește la un moment dat un soi de febrilitate, ca și când cuvintele ți-ar țâșni benevol prin vârfurile degetelor, direct aranjate în forma potrivită gândului tău, iar tu te simți cumva fericit când vezi cum ți se colorează sub ochi o idee pe care nu o vedeai nicicum transpusă și cum își găsește singură și finalul, și titlul.

Sau, după ce ai pierdut zile și nopți căutând locul și momentul cerut de fotografia ideală, în viziunea ta, după ce ai încercat de n ori și nimic din ce a ieșit n-a reușit să-ți cuprindă și o fărâmă din suflet, fără să mai cauți insistent, doar învățând să privești, în fața ochilor tăi se poate rearanja decorul, se pot plimba norii, lumina cade mănușă, iar înțelegerea faptului că fotografia perfectă te va găsi singură te face deja fericit.

Se mai întâmplă uneori să vrei să strângi pe cineva în brațe. Dar lucrurile merg mai rar așa cum vrem, când vrem, și atunci, de regulă, trebuie să fii un pic ingenios și să ai multă răbdare. La un

moment dat vine și ziua, seara, ora în care, preț de câteva clipe, știi cu siguranță că niciun fel de schimbare de program, trafic aglomerat, lift blocat, ploaie, vânt, nici măcar zăpezile de pe Kilimanjaro nu vor mai sta între voi. Că vine. La tine.

Textul de față nu e unul dintre cele care să-mi fi țâșnit prin vârfurile degetelor și care să-și scrie singur, sub ochii mei care anticipează, concluzia. Dar, când se întâmplă, pentru mine e ceva magic. La fel ca fotografia perfectă, optmiarul de pe care privești lumea sau genul de întâlnire care te traversează o dată la nu știu câți ani. Iar minutul de aur al fericirii se află cu dibăcie ascuns taman în clipele în care avem convingerea că nimic nu ne poate răpi ceea ce ne-am dorit năucitor de mult să se întâmple. Atunci inima noastră este perfect pregătită.

FERICIREA NU SE DĂ CU JUMĂTATEA

Se întâmplă uneori să reîntâlnești un om apropiat sufletului tău cândva. De care te legau niște temeri împărtășite la început de viață, un drum în noapte, două-trei obstacole depășite sau niște bătăi de inimă ritmate la fel. Despre care nu mai știi însă nimic, de multă vreme. Pentru că așa a fost (sau așa am vrut) să fie. Dai din umeri, zâmbești doar cu gura, nu și cu ochii (precum un actor lipsit de har), și încerci să aduni într-o frază scurtă tot ce s-a întâmplat în timpul scurs: *Eu sunt bine. Cu ale mele. Cum știi.*

Unele prietenii au darul magic de a nu se speria de kilometri, ani, schimbări de stare. De fapt, pe celelalte îmi place să le numesc „aproape prietenii“. Au durată determinată, depind de decor și de context, nu știu să pună plasturi cu miere pe răni și nici să lase dâre de bucurie în inimă. Vin așa, cu jumătatea, incapabile să umple un suflet întreg, doar atât cât să nu bată vântul prin el prea rău. Unele iubiri „aproape“ se întâmplă. Ceva lipsește mereu: curaj, timp, o vorbă potrivită. Era cât p-aci, dar ne-am oprit la jumătate. De

drum, de vis și de pat.

Probabil, dacă le-am aduna pe toate, „aproape prieteniile“ și „iubirile cât p-aci“, am umple mai multe goluri decât putem adăposti în suflet. Ar da pe dinafară. Din păcate, nu merge așa. Nici una dintre ele nu are valoare dacă nu-i completă. Iar drumul de la „aproape“ la „plin“ se parcurge fie de la sine, fie deloc. Oricât ne-am strădui noi să pășim în ritm alert, în direcția pe care o credem bună. Așa cum nu suntem niciodată „pe punctul de a fi fericiți“ sau „fericiți așa și așa“. Când se întâmplă, chiar dacă rar și scurt, fericirea ne închide cu plasturi miraculoși absolut toate fisurile sufletului.

Eu sunt bine. Cu ale mele. Cum știi. Tu?

ȘI, UNEORI, SE-NTÂMPLĂ

Pentru a defini unitar fenomenul „accidentelor fericite“ sau al „surprizelor plăcute“ a apărut termenul „serendipitate“. Conform dicționarului, reprezintă sesizarea anumitor aspecte ale descoperirilor științifice întâmplătoare. A obține ceva bun și util fără a încerca cu tot dinadinsul. Altfel spus, a căuta ceva și a găsi altceva.

Definit sau nu, fenomenul ia naștere destul de des. De câte ori nu ne-am zis „iată că, până la urmă, a ieșit ceva bun din treaba asta“? Poate eram convinși că suntem îndrăgostiți de precizia și de claritatea cifrelor și că vrem să ne jucăm cu ele o viață, dar un text scris în grabă, semnat cu numele nostru și publicat într-o revistă lucioasă, ne-a determinat să nu mai plecăm niciodată dintre cuvinte. Poate, undeva, în fascinația cu care urmăream oameni cu activități boeme și cu capul în nori, o întâlnire întâmplătoare ne-a făcut să realizăm că tot cu inginerii ne potrivim cel mai bine. Poate ne-am ales un serviciu sperând că vom face un anumit lucru, iar treptat am constatat că munca noastră are neașteptat de multe nuanțe și că alegerea celei potrivite nu înseamnă nicidecum

renunțarea la vis.

Legat de ele, de vise, s-a adus la rang de axiomă ideea conform căreia, dacă ești optimist și ai încredere, universul va fi binevoitor în a-ți oferi tot ce-ți dorești. Din contră, energia negativă ar atrage numai dezastre. Cred că lucrurile se întâmplă oricum exact așa cum au fost menite, în strânsă legătură cu activitățile tale, cu interacțiunile cu ceilalți, cu voința, perseverența și dramul tău de noroc. Nici măcar negativiștii sau cei exagerat de prudenți nu se pot plânge că n-au avut partea lor de „surprize plăcute“, în viață. Optimismul și starea mentală bună te pot doar ajuta să treci ceva mai senin prin încercările ce se vor înghesui în calea ta oricum.

Revenind la serendipitate, două condiții n-ar strica să fie îndeplinite pentru ca ea să se manifeste în ce are mai bun. Prima, să ții ochii deschiși – săpând după aur, s-ar putea să dai de diamante. A doua, să nu te oprești nicicând din săpat.

Uneori un tren ajunge să te ducă în gara *ta*, chiar dacă tu urcasei în el doar pentru a te îndepărta de ceva. O persoană cu care te-ai traversat fugar, într-un loc în care nici nu prea voiai să mergi, ajunge să-ți spună, în timp: *Ca să vezi, până la urmă noi doi am fost un accident fericit. A ieșit ceva bun din treaba asta.*

CRED ÎN ÎNGERI

Nu cred în întâlniri întâmplătoare. De fapt, mai corect ar fi să spun că pe oamenii care nu ne ating viețile cu nimic, nu ne îmbogățesc sufletul și nu ne ațâță mintea îi ștergem rapid, automat și definitiv din memorie. La ceilalți, cei aleși, revenim, cu inima și cu gândul, mai mereu.

Revenim pentru că ne e greu și pentru că avem nevoie de ei. Și, dacă ne dorim cu destulă tărie, dacă nimic altceva omenește testat nu mai funcționează ca altădată, îngerii apar. Întotdeauna. Uneori simți o mână prietenoasă pe umăr și prinzi cu coada ochiului o fărâmă de zâmbet, iar povara ta devine în mod miraculos mai ușoară. Alteori, îți repetă la nesfârșit că o să fii în stare. Alteori, îți jură că vei simți din nou. Și, după ce generează în tine forță, energie și sentiment, se întorc de unde au venit. Iar tu nu știi niciodată cu exactitate dacă, în ciuda dovezilor vizibile, scrise, simțite, nu cumva nu i-ai inventat chiar tu să te însoțească așa, poticnit, o parte din drum.

Cred în continuare în puterea cuvintelor pentru că, de multe ori, câteva rânduri de la un om drag îmi schimbă întreaga zi. Cred că o conversație cu un

prieten bun ar trebui recomandată de toți medicii drept terapie obligatorie pentru suflet (compensată și cu efect de durată, garantat). Cred că viața îți poate oferi surprize care să arunce în fundal, cu dispreț, orice film și mai cred și că, în ciuda rădăcinilor puternice, poți găsi aripi pentru vise. Iar senzația dată de zborul înalt te va face mereu să zâmbești, ca omul sigur că magia există. Cred că tot ce știai despre ordinea lucrurilor, despre ce ești capabil să simți și să faci se poate da peste cap într-o zi și că nu există „niciodată“. Cred că oamenii întâlniți cândva se pot întoarce pentru a-ți oferi ceva de care nici nu bănuiai că ai nevoie, ca de aer.

Nu-mi plac schimbările, așa cum, dacă îmi amintesc eu bine, nu prea mi-a plăcut nimic din prima în viața asta. Curiozitatea nu mă face curajoasă, nici creativitatea nu iese mereu învingătoare în lupta cu comoditatea. Tata mi-a zis odată că sunt încă la vârsta la care mă pot duce oriunde și pot face orice schimbare vreau, pentru că n-am lucruri care să mă condiționeze prea mult. „Nimic care să te rețină“ poate fi tradus, optimist și motivațional, prin „totul pentru a merge înainte“. Cu toate astea, când „înainte“ e cam departe și totul pare să mă rețină, aștept mâna pe umăr, glasul care să-mi spună că o să fiu în stare, privirea complice care să mă asigure că voi simți din nou, câteva rânduri scrise din drag. Aștept magia îngerilor.

TOȚI CEI PENTRU CARE CONTĂM

Mi-am pierdut la un moment dat capul (ca toată lumea, cel puțin o dată, în viață) pentru cel pe care îl consideram atunci a-mi fi sortit. Aș fi fost gata să-mi las serviciul, casa, familia, țara pentru ceva ce, în mintea mea, nu putea fi decât o dragoste mare, pentru totdeauna. Nu a ieșit așa, până la urmă.

Am avut totuși noroc. Norocul de a putea verifica, peste timp, că nu ne potriveam. N-ar fi durat. N-aș fi fost fericită. E lucru rar ăsta. De obicei îți rămâne în minte un „ce ar fi fost dacă“, o convingere intimă că o anumită poveste ți-ar fi putut aduce fericire eternă, că ceea ce ai simțit pentru o anumită persoană nu ar fi fost în veci alterat de timp, dacă ați fi avut o șansă. Și nu e chiar așa, n-ai cum să știi cu precizie ce ar fi urmat. Cum ar fi fost, cât ar fi durat.

De ce să alegi, în ciuda ta, să rămâi ancorat în trecut, să te încrezi tocmai în varianta care nu te lasă să mergi înainte? Cred că ar trebui să-i pierdem pe cei care „au fost odată“ taman în timpul în care s-au întâmplat, cu tot ce au adus ei atunci în

viețile noastre, fără să-i târâm cu noi, ca pe niște umbre ale încercărilor ratate. Le așezăm pe umeri o povară covârșitor de mare. Ne-au intersectat destinul atât cât s-a putut, atât cât a trebuit. Cred că oamenii se întorc din drum doar în filme. Noi nu suntem personaje cu un parcurs prestabilit. Îl construim treptat din ceea ce trăim și, ghinion, mâine vom fi aproape tot cei de azi. Sentimentele nu se rescriu dramatic în situații-limită, nici iubirea nu erupe în miez de noapte, ca și când ar fi cea din urmă (noapte și iubire). Viața reală e mult mai calmă de atât.

Timpul ar trebui petrecut cu oamenii care se gândesc la noi. Care ne caută, în ciuda autismului nostru ocazional. Care vor să știe de noi, cărora le pasă. Care ar fi în stare să facă un ocol de câteva ore doar pentru a-și întâlni privirile cu ale noastre, deasupra unei cești de cafea cu lapte. Fără ca noi să ne străduim din cale-afară să-i convingem, fără a-i aștepta mult și în zadar.

N-ar fi mai bine ca, în locul tuturor variabilelor trecutului (și prezentului) nostru, cărora le-am dat noi înșine, nemeritat, puterea supranaturală de a ne întoarce pe dos destinele și de a ne face fericiți, să începem să ne descurcăm cu ceea ce avem, în viață, să învățăm să găsim mai mult loc în suflete pentru cei care ne sunt, mereu, în imediata apropiere? Cei care țin la noi cu adevărat?

Ei sunt minunatele constante ale vieților noastre.

VALOREZI EXACT ATÂT CÂT CREZI

De multe ori mi s-a întâmplat, în relații amoroase sau profesionale, să consider că merit altceva. Mai mult. Să cred că, poate, n-am primit destulă atenție, nu constant. Că modul de curtare nu a fost unul original, nici declarațiile prea inspirate. Că nu mi s-au oferit sarcini pe măsura mea sau, când le-am îndeplinit, că recompensele nu au existat sau nu au fost la nivelul strădaniilor. Multă vreme n-am zis nimic. Doar n-am înțeles.

Învățăm greu și târziu unele lucruri, în viață. Un prieten măcinat de aceleași frământări ca mine îmi spunea că o facem numai atunci când greșim, suntem pedepsiți și ne doare. Modul copilăresc de a-ți forma deprinderi. Eu am ajuns să înțeleg adevăruri probabil universal acceptate numai când le-am simțit arsura pe pielea mea. Singur îți stabilești valoarea. Ești tratat așa cum crezi tu că meriți, după cât consideri că valorezi. De către iubiți, prieteni, colegi, părinți, copii. Oamenii se poartă cu tine într-un fel sau altul pentru că le-o permiți. Tot ce ți s-a întâmplat a fost pentru că ai lăsat să ți se

întâmple. Ai fost acolo. Ai fost acolo tot timpul.

Mi-am petrecut niște ani atârnată de un om care nu făcea nimic din ce mi-aș fi dorit, numai pentru că speram să fie un moment în care să se trezească și să aprecieze ce are. Așa, din senin. Desigur, el nu s-a schimbat niciodată. Și cred că, până în ziua de azi, nu știe ce sau cât a avut, pentru că nu i-am arătat niciodată. Am așteptat să descopere, să vină, să facă. În general, am așteptat. Altădată, m-am plâns că o poveste s-a făcut scrum înainte să am parte de un oarecare freamăt de început, prea devreme pentru a fi reușit să ne cunoaștem, prea iute pentru a ne fi împărtășit ceva. Dar eu însămi am ars toate etapele, bănuind că asta ar dori, hotărând pentru amândoi. De ce s-ar mai fi străduit să arunce poduri înspre mine? Eu plecasem deja.

Mai există cazuri în care întâlnești exact ce ai visat. Cineva care se poartă cum crezi tu că meriți. Și asta, culmea, nu pentru că ai fi făcut tu ceva special sau altfel. Ci pentru că persoana cu pricina are un anume fel de a fi, de a relaționa, care o face specială sau altfel. Pentru că așa este ea, minunată pe dinăuntru. Dar asta se întâmplă foarte rar în viață, din senin. Nu degeaba li se spune „întâlniri miraculoase“.

Valoarea ți-o dai tu. Nu oamenii care te traversează. Nimic nu „ți se întâmplă“. Ești

mereu acolo. Și, până în momentul ăsta al vieții, cred că ai învățat exact cât valorezi.

RENUNȚĂ SAU...
CONTINUĂ!

Din serialul „The Twilight Zone“, extrem de gustat de mine imediat după Revoluție, îmi amintesc foarte bine un episod anume. Acțiunea se petrecea într-un bar, unde un individ într-un costum mototolit golea pahar după pahar, deși abia se mai ținea pe picioare. De el s-a apropiat un bărbat care i-a oferit o altă băutură și au stat puțin de vorbă. După ce licoarea s-a consumat, i-a dezvăluit bețivului că, odată cu ea, în stomacul lui a ajuns larva unui vierme care se hrănește cu alcool. De câte ori va mai bea, viermele va crește, se va face și mai puternic și va începe să-l roadă, încet, pe dinăuntru. Până când, într-un final, îl va distruge, în chinuri cumplite.

Mă gândesc de multe ori că perseverăm, din obișnuință, în comportamente care nu ne mai aduc de multă vreme beneficiul dorit. Ba, din contră, ne fac să ne îndoim de noi, să ne simțim ultimii oameni. Mergem mai departe cu relații, inelate sau nu, care nu mai sunt nici umbra aripilor de altădată. În ideea că ni s-au făcut deja toate

mârlăniile și ne-am imunizat. Suntem dependenți de mâncare, băutură, adrenalină sau de aventuri amoroase și ne amăgim cu gândul că tot ce nu ne omoară ne întărește. Când, de fapt, nu mai avem nici vârsta, nici trupul de altădată, ba chiar și sufletul a început să-și trântească ușile a pustiu. În lumea reală, nu e nimeni care să ne spună că de câte ori călcăm strâmb, fie și pentru o „ultimă dată“, demonul din noi se hrănește cu slăbiciunea noastră și se întărește. Și, încet-încet, ne distruge pe dinăuntru într-un mod dureros și ireversibil, până nu mai rămâne nimic din noi. Măcar din când în când ar fi de dorit o voce care să ne întrebe, ferm: *Ești sigur că vrei să mori așa?*

Omul din „The Twilight Zone“ nu s-a mai atins de băutură de atunci. De frică. Viermele din el, material, e posibil să nu fi existat niciodată, dar asta e mai puțin important. Demonul era cu siguranță acolo.

Noi nu suntem personaje de film și, probabil, călcăm strâmb în fiecare zi. Apoi ne doare sufletul așa de rău, încât, o vreme, avem grijă mare de el. Iar demonul din noi intră în hibernare, așteptând parșiv să se înfrupte cu voluptate din renunțările și din neputințele noastre. De câte ori uităm de noi, el se trezește la viață.

RĂUL CU CARE SUNTEM OBIȘNUIȚI

Sunt mari șansele ca o femeie bătută de partenerul de viață să-și găsească, dacă se desprinde de el vreodată, un altul la fel de agresiv. Ca un tată darnic cu corecțiile corporale să își determine fiica să-și aleagă un soț la fel. E greu de înțeles pentru cineva care nu a trecut prin asta. Vecin cu absurdul, de-a dreptul. Soluția extrem de clar văzută din exteriorul problemei nu mai e atât de accesibilă când te dai cu capul de pereții cutiei în care trăiești. Există și dependență de rău.

Un pic mai ușor de priceput, deși cu același tipar, sunt relațiile nu atât abuzive, cât (generic numite) „disfuncționale“. În care unul vrea ceva, iar celălalt nu poate sau nu dorește să ofere. Sau nu e capabil în cazul de față. Sau nu e momentul. Socotelile ar trebui încheiate rapid și clar, cu toate acestea cel care vrea insistă să schimbe contextul, datele și culorile problemei. Chiar dacă, de la un moment dat, nu mai speră nici măcar el să obțină ce-și dorește. Așteptările neonorate duc întotdeauna la durere, dar tocmai starea aceasta îi legitimează, în ochii lui,

încercarea: luptă pentru ceva.

Ajungem câteodată să facem o muncă departe de a ne da aripi viselor avute cândva, una care ne toarnă dezamăgire și neîmplinire în suflet. Uneori, e tot ce avem. Învățăm să o ducem așa cum este, autoconvingându-ne că, se pare, în viața aceasta doar atât putem, că la nivelul dorințelor ne-am dovedit mai buni decât în realitate.

Explicația pentru cazurile de mai sus nu e una foarte complicată: un rău prin care am mai trecut are ceva familiar, spre deosebire de necunoscutul care sperie. Poate perseverăm în a ne găsi parteneri abuzivi, în a-i alege cu pricepere pe cei care n-o să ne ofere în veci ceea ce ne dorim sau ne complacem în slujbe umilitoare pentru că, în timp, după ce viselor li s-au uscat aripile, am reușit să ne consolidăm un mecanism admirabil de a trăi cu durerea, de a o insera atât de adânc în ființa noastră, încât ajunge să devină o parte din noi. Ba, mai mult, chiar să ne definească. Ne întoarcem iar și iar la ce cunoaștem. De frică.

Unii au un moment de claritate, care vine cu greu, când te-ai săturat să tot suferi, când a fost destul. Dar majoritatea o pot duce așa mult și bine. Cum ar fi ca într-o zi durerea-parte-din-tine să nu mai fie acolo? Să fii nevoit să te cauți în locuri unde nu ai călcat nici măcar cu gândul? Să nu te mai tragă nimic înapoi, ca un resort

meschin, când abia apucasei să întrezărești o altă lume? Înfricoșător, nu-i așa?!

PLASA DE SIGURANȚĂ

Mă uit la serialele cu doctori fascinată de felul în care personajele trăiesc prin ceea ce fac, de cât de tari sunt în fața oricărei pierderi lumești, de cât de mult pasiunea pentru medicină le umple toate zilele. Și îmi zic mereu că vreau să fiu invulnerabilă la intrările și ieșirile neplanificate din viața mea, vreau zona mea de „bine“ unde să mă simt în siguranță și eu însămi, făcând ceea ce îmi place.

Până la urmă, nici nu e atât de greu. Ceea ce facem e ceea ce suntem. Întrebări de genul „M-ai fi plăcut și dacă...?“ nu-și au rostul. Nu te poate plăcea cineva „oricum“ ai fi fost sau „orice“ ai fi făcut (deja am vorbi despre altcineva). Ce ești, ce faci sunt lucruri pe care nu ți le ia nimeni, care nu depind decât de tine, pe care le alegi de bunăvoie și care nu trebuie demonstrate în fața nimănui. Nu e nevoie să fii chirurg și să ții vieți de oameni la propriu în mână pentru ca a ta să fie plină. Construiește-o cum și din ce te pricepi.

Legat de oamenii pe care ni-i credem „neapărat necesari“, logica e una infernal de simplă. Scapă de toți cei cărora nu le pasă de tine. Nici măcar nu vor observa.

Dacă ți se pare că în felul ăsta stai pe loc, așa să fie atunci. Măcar nu alergi în direcții greșite. Nu uita: oamenii care te iubesc necondiționat sunt puțini și muritori, dacă îți irosești energia și timpul încercând să faci niște străini „să simtă“, când ei nu sunt dispuși la asta, te vei trezi pe la jumătatea vieții (sau mai târziu) că n-ai pus nimic în locul celor care nu mai sunt. Ai fost prea ocupat să te risipești, să dai de la tine, din tine.

Poți să trăiești prin ceea ce faci. Ai făcut-o întotdeauna, fără să-ți dai seama, pentru că ți s-a părut ușor și nu ai realizat că „ușor“ e uneori semn de „direcție bună“. Dacă viața ta s-ar fi terminat cu fiecare om care pleacă, ai fi murit de multe ori deja. Nu-ți mai irosi visele jucând într-o piesă de teatru imaginară, cu toate actele scrise de alții, până nu te oprește nimeni să fii protagonistul vieții tale reale. Rolul ăsta vine cu numele tău pe el. Și, dacă vrei să fii darnic, fă-o cu oamenii cărora le pasă de tine. Cu care poți fi, cât de des vei dori, vulnerabil și tu însuți.

CA ȘI CÂND

M-a întrebat cineva recent dacă am fost vreodată fericită și, înainte să-i răspund, am avut câteva momente de ezitare. Nu pentru că n-aș fi știut (argumentat) ce să-i zic, dar pentru că valoarea, importanța, încărcătura momentelor / situațiilor / persoanelor care ne fac fericiți le dăm noi înșine. Altfel spus, ceea ce ne ridică la cer ar putea să fie înțeles anevoie de mintea altuia, obișnuită să zboare cu un alt gen de aripi. Faptul că pe mine mă face fericită un soi nou de înghețată savurată pe o bancă într-o metropolă unde, în mod normal, nu aș fi avut de ce să ajung sau felul în care îmi tremură genunchii când trebuie să mă văd cu cineva pe care, în mod normal, nu aș fi avut de ce să-l cunosc poate să treacă drept pueril, amuzant sau de neacceptat pentru „fericirile“ altora, cu alte fundamente.

De mici suntem întrebați dacă nu am vrea să facem activitatea x, ca și colegul de bancă, să ne cumpărăm o haină ca a vecinului y sau să ne comportăm într-un anumit fel, întrucât prietenul z este lăudat pentru asta. Concepția noastră despre ce ne-ar face fericiți este mai ușor de modelat

și se ghidează, de fapt, după o regulă simplă: urmăm cât de bine putem tot ce ni se „sugerează“ și vom fi. Mai târziu, încep să ni se contureze niște preferințe, pasiuni, aplecări. Nevoia de aprobare publică e atât de mare, încât ne îndoim adesea că a-ți urma chemarea poate fi calea spre fericire, așa că tindem să fim mai precauți cu declarațiile. Poate ar trebui să facem ce am fost învățați (pentru că, nu-i așa, numai lucruri bune ni se vor întâmpla) și să ținem pentru noi pornirile inimii.

Eu am „decis“ să devin jurnalist imediat după Revoluție, când am văzut la TVR filmul „All the President's Men“. Mai precis, jurnalist de investigație la un ziar. Ideea de a alerga pe teren toată ziua, într-o cămașă mototolită, ronțăind ceva de la un fast-food, luând notițe interminabile cu pixul pe hârtiuțe ușor de pierdut și recompunând întreaga poveste seara, bătând de zor la o mașină de scris, cu telefonul fix încolăcit după gât și cu a zecea cafea pe birou, în timp ce ziarul așteaptă să fie trimis la tipar, noaptea scurtă și senzația dată de răsfoirea lui înainte ca oricine să se fi trezit, de vederea numelui și a titlului de primă pagină, ufff, toate astea reprezentau Everestul meu. Mi se părea cel mai grozav lucru din lume (chiar e). Atunci am verbalizat victorioasă întrezărirea căii spre fericire, dar mi s-a spus că e prea devreme. Cu timpul, n-a mai fost atât de devreme, dar nici atât de

sigură de ce vreau n-am mai fost. Nici nu mi s-a precizat exact momentul potrivit, nici pârghiile să-l recunosc singură nu le-am găsit. Și, brusc, a devenit prea târziu.

În dragoste, e „prea devreme“ mai mereu. Trebuie să-ți termini școlile, să-ți dai examenele, unul e prea în vârstă, altul prea nehotărât, altul o șterge din țară, altul pare că nu vrea mai nimic de la viață. Perioada asta se termină în momentul (în cinstea căruia am putea trânti o petrecere cu mare fast, într-atât de năucitor e) în care bărbații ce te interesează sunt mai tineri decât tine. Și ți se pune clasica întrebare: „Cum se face că, la 30 și ceva de ani, ești încă singură?!“. Și, decât să răspund la asta, mai bine mă apuc de jurnalism de investigație.

Revenind la fericire, undeva între „prea devreme“ și „prea târziu“, chestia care îți dă starea cu pricina, anticipată sau nu, datorată ție sau nu, până la urmă să zicem că se întâmplă. Ai grijă să fii atunci acolo. Inspir-o prin toți porii, strânge-o rău de tot în brațe, savureaz-o cât e omenește posibil, fără teamă de ridicol. Nu ca și când ar fi ultima dată. S-ar putea repeta și mâine, și peste o lună, și în fiecare zi, întreaga viață. Ci ca și când ar trebui să-ți iei de acolo fericire cât pentru toate viețile viitoare.

NOW / REMIND ME LATER

Se spune că trebuie s-o faci dintr-o dată. Fără să te gândești la asta. Fără să privești în jos. Să sari, pur și simplu.

Întâi a fost freamătul, ideea, visul. Apoi găsirea mijloacelor, aducerea în real, aproape. Apoi partea teoretică, repetată bine de tot. Salturile mici, niciodată îndeajuns. Senzația că ar fi timpul. Decizia.

E frumos acolo sus și te simți cumva binecuvântat de soartă, chiar dacă soarta n-a avut niciun merit, de data asta. Încerci să pari relaxat, așa cum ai citit că trebuie să fie cei dornici să-și împingă limitele. Toate pietrele de moară ale trecutului, răscrucile, alegerile altora, incertitudinile tale au rămas în urmă, jos. Nimic rău n-are să se întâmple. Poate doar altfel.

Pe măsură ce se apropie momentul, simți fiorul de frică. De regulă pătrunde în suflet familiar, prin partea central-stângă. Și atunci te încleștezi de scaun, de omul de lângă tine, de ultimul fir de orice și îți zici că n-o să te miști de acolo. În mintea ta ești deja paralizat, ca ultima dată, și penultima, și cea de dinainte. Dintr-o dată, bolovanii trecutului nu mai sunt atât de

grei, te-ai putea juca de-a Sisif cu ei încă o vreme, încă un pic, ba parcă ești în stare să primești mai senin alegerile altora, așa a fost să fie, iar incertitudinile ți-au devenit, cu timpul, cel mai intim tovarăș de drum, le faci față. Înapoi, înapoi.

Te uiți în jos și amețești, în mintea ta care râșnește, râșnește încât aproape o auzi, „altfel“ înseamnă rău și necunoscut, nu mai știi de ce să te prinzi, tot corpul tău până la ultima celulă vrea să lase pe data viitoare, mai vrea timp, timp de adunat curaj și ceva combustibil pentru vise, data viitoare vei fi pregătit, nu-i așa, o vei face dintr-o dată, fără să te gândești la asta, fără să privești în jos.

Sau… sari, pur și simplu.

UNDEVA, PE ACOPERIȘUL LUMII

Citesc aproape zilnic tot felul de texte menite să te facă să-ți depășești zona de confort, să nu-ți mai pese de gura lumii, să-ți încarci sufletul numai cu gânduri pozitive. O fi ceva adevăr în ele, care necesită probabil o luptă continuă cu tine însuți. De când am constatat că nutresc asiduu tot felul de stări posibil toxice și știind că nu pot renunța definitiv la ele, caut o cale de simbioză. Am identificat cinci trăiri de bază și încerc să fac un armistițiu cu fiecare dintre ele.

1. Tristețea. „When you do things from your soul, you feel a river moving in you, a joy.“ (Rumi) Plecând de la citatul ăsta, cred eu că soluția e să rămâi fidel râului. Atâta vreme cât cauți ceva ce îți place și găsești timp pentru îndeletnicirea cu pricina, despre tristețe se poate vorbi la timpul trecut. Cred că nimeni nu poate fi motivat în viața asta dacă nu face cu plăcere măcar un lucru, dar așa, din toată inima. La mine se întâmplă să fie scrisul, în mare parte pentru că nu necesită prea multă pregătire, accesorii sau investiții. E ceva... așezat.

2. Invidia. Se zice că două ar fi motivele pentru care ceva ne râcâie la alții: fie vrem ceva ce ei au (și nu-l cred pe cel care spune că nu s-a uitat niciodată în curtea vecinului decât dacă s-a născut cu ochelari de cal), fie urâm, să zicem, la alții, ceea ce nu putem tolera nici la noi înșine. E mai ușor să arăți cu degetul în exterior decât spre propriile slăbiciuni. Cred că invidia e starea care poate fi transformată în ambiție cel mai ușor. Fără ea, ar însemna că suntem complet mulțumiți de noi și atunci nu ar mai fi loc de creștere. Personal, invidiez cel puțin cinci chestii la alții zilnic. Pe trei dintre ele știu că n-o să le obțin niciodată. Una mă poate pune pe gânduri și trebuie să fie măcar una, a cincea, care să mă mobilizeze într-un fel, chiar dacă o vreme latent.

3. Gelozia. Asta e starea cel mai greu de strunit. Chiar dacă poate da aripi într-un fel nebănuit și uneori, din păcate, neașteptat. Ca să explic cum am scăpat eu parțial de ea nu cu prea multă vreme în urmă, o să recurg la un exemplu concret. Un personaj masculin cunoscut de mine făcuse la un moment dat o cucerire nouă care, ca orice prospătură, devenise prima pe lista lui. Femeia era absolut uluitoare, cu o siluetă incredibilă, cu un gust vestimentar ireproșabil, cu aplecare spre anumite arte și umblată cu folos în lumea largă. Genul acela care te face să te simți ca un ardei umplut cu un IQ sub medie.

Treburile păreau aranjate și mai că îmi venea să pregătesc banii de nuntă când, cum-necum, idila s-a răcit. În poveste intrase un alt personaj feminin. Nici pe departe genul după care să întorci capul pe stradă, nici prea înaltă, nici prea slabă, nici prea colorată. Mai mult ca sigur că femeia, ca oricare alta, o avea calitățile ei, că altfel n-ar continua povestea până în ziua de azi. Exemplul ăsta nu a fost dat întru ofensarea ei, ci pentru a demonstra că eterna întrebare pe care o pun toate femeile: „Cum arată cealaltă?“ nu ar mai trebui să existe. Răspunsul e universal: nu contează. Ce contează? Presupun că diversitatea, pe termen scurt, și o formă de liniște, pe termen lung.

4. Frica. Ăsta mi se pare, de departe, cel mai strașnic motor al tuturor acțiunilor umane. Mie mi-e frică tot timpul. Că n-o să mă trezesc dimineața la timp. Că iar mă blochez afară din casă. Că nu termin ceva când ar trebui. Că o să uit sau că n-o să uit. Că o să mă împiedic când sunt îmbrăcată mai bățos, întrucât mi s-a mai întâmplat. Că, la o primă întâlnire, ar putea să nu mă placă sau, mai grav, că o să mă placă. Frică de fericirea care nu durează sau de fericire în general. Ultimele sunt puțin cam teoretice. În situațiile practice, soluțiile sunt la îndemână. Dacă nu poți dormi noaptea de teamă că îți vei pierde locul de muncă sau că soțul te va înșela, un mod de consumare a energiei negative

ar fi să muncești mai mult sau să-i acorzi mai multă atenție. Asta nu înseamnă că îți va crește leafa sau că el te va iubi mai mult, dar măcar ai făcut ceva în acest sens. Și, o dată la ceva timp, o idee bună ar fi să faci exact lucrul de care te temi cel mai tare. Garantat, nu se moare din asta.

5. Dragostea. Acest capitol este încă în lucru.

Textele motivaționale se încheie, de regulă, cu un citat adânc și potrivit, care să te facă să crezi, de îndată ce ai închis cartea sau documentul, că o schimbare în tine poate începe din momentul acela. N-am reușit să găsesc unul. Sunt invidioasă, geloasă, tristă, iubesc și mă tem ca orice om obișnuit. Și, la fel ca orice om obișnuit, în zilele mele cele mai bune cred că, prin multă perseverență și cu oleacă de răbdare, poți ajunge pe cel mai înalt vârf din lume, dacă asta te face fericit.

SINGURI ÎMPREUNĂ

Din înțelepciunea populară a rămas vorba care te asigură că Dumnezeu îți dă, la o adică, dar nu-ți bagă și în traistă. Aceeași sursă mai specifică, în alt context, că același Dumnezeu nu bate cu bățul. După ce aprofundezi corespunzător învățăturile acestea, viața îți oferă cu generozitate situații în care nu numai că n-ai nimic în sac, dar mai ești pocnit și-n cap.

Plasa de siguranță a fiecăruia, formată din rude, prieteni apropiați, oameni care te cunosc destul de bine cât să fi găsit ceva care să-i facă să rămână, ar cam fi suportul în toate momentele critice. Sunt cei a căror menire e să te laude, să-ți aducă aminte că altădată a fost mai rău, să-ți spună că, dacă lucrurile o iau razna, ei vor rămâne acolo. Acel „ne vom gândi împreună“. Cu cât sunt mai mulți, cu atât ar trebui să pășești mai sigur prin lume, să riști fără teamă o coregrafie nouă a propriului balet cu viața. În caz de alunecare sau de cădere, ei te vor susține. Te vei lovi un pic, dar nu prea rău, și vei dansa mai departe.

Cu timpul, înveți să nu-i mai faci să treacă prin foc, tocmai pentru că ții la ei. Știi că un telefon acasă la 1 noaptea când

te lovesc angoasele ar fi o mică dramă pentru niște părinți normali și matinali. Că prietenii tăi, din fericire pentru ei și pentru tine, au viețile lor, toanele lor, dramele lor. (Pe o altă categorie de persoane nu o mai poți suna întrucât ți-ai zis că ți-e mai bine fără și i-ai dat cu flit.) Și, în final, în fața problemelor pe care faptul că sunt ale tale le face colosale, mai rămâi tu. Cel care știe foarte bine că succesul se măsoară pragmatic prin rezultate concrete. Că încrederea vine tocmai din reușite și nu (deși ar fi minunat și confortabil) din încurajările oamenilor care au găsit la tine ceva care să-i împiedice să plece. Că, dacă nu ești în stare să-ți înfoi coada încât să ți se vadă frumos toate culorile, poate locul tău nu e printre păuni și ar trebui să te grăbești să schimbi curtea.

Până la urmă, fiecare își simte victoriile și eșecurile, autentic și plin, inițial în intimitate. Cum se zice popular, „Dumnezeu nu-ți dă mai mult decât poți duce“. (Vedeți vreun plural aici? Eu nu.) Nu spune nimeni că vei putea sau că e indicat să escaladezi toate problemele de unul singur. În esență, și pentru alpiniști coarda e o măsură de asigurare. Contează însă mult natura traseului, cum te legi și, mai ales, cu cine.

ORA DECESULUI: CHIAR ACUM

Înainte de a stabili diagnosticul unui pacient adus la Urgență, de regulă se verifică istoricul medical al acestuia, eventualele alergii, se execută, dacă e timp, niște analize de rutină și abia apoi se trece la tratarea propriu-zisă a afecțiunii. Dacă se ajunge la operație, de la pregătire și anesteziere până la ultima sutură, se respectă etapă cu etapă o procedură, se urmăresc semnele vitale la fiecare pas și se încearcă o intervenție precisă, cu evitarea oricăror neajunsuri colaterale. Atât cât e omenește posibil.

Am un prieten bun la care apelez de câte ori calculatorul meu trage să moară. E foarte meticulos în analizarea „pacientului“ și încearcă să depisteze problema prin eliminare. De regulă începe cu un update la antivirus, urmat de o scanare generală. Apoi verifică răbdător funcționarea fiecărei componente. Dacă nici așa nu-i găsește leacul, se impune o reinstalare de Windows, ca soluție finală.

Te mai poticnești uneori în relații care dau semne de sfârșeală. La început verifici istoricul poveștii, eventualele neînțelegeri

de pe parcurs și felul în care au fost soluționate, apoi diseci iubirea pe bucăți și vezi care dintre părți ar putea genera o eroare: comunicarea, banii, sexul, timpul, visele. Corectezi cu precizie de bisturiu orice tumoră, apoi sigilezi totul la loc cu vorbe potrivite și, poate, cu un drum în doi, inspirat ales.

Se întâmplă însă ca, în ciuda talentului chirurgului, a priceperii IT-istului, a dăruirii îndrăgostitului, chiar dacă toți pașii au fost urmați logic, ca la carte, pacientul să moară pe masă, calculatorul să crape, iar relația să se facă praf. Momentul e unul de neputință, combinată cu panică și cu deznădejde. Se mizează totul pe o ultimă încercare, extremă: șocuri electrice, poate un hard nou-nouț sau călcarea în picioare a celei din urmă rezerve de orgoliu, doar pentru a face lucrurile să meargă din nou.

E nevoie de o fărâmă de miracol pentru ca un pacient să se trezească după o operație în care toate etapele au fost respectate meticulos. Pentru ca un computer să funcționeze e necesar ca toate conexiunile, văzute și nevăzute, să fie făcute perfect. Dincolo de comunicare, bani sau sex, pe doi oameni îi ține împreună un strop de magie. Când ea se stinge, când undeva în încurcătura de fire un contact nu se mai produce, când miracolul nu mai e suficient pentru a face o inimă să bată, nu-ți mai rămâne decât să-

ți continui visele de unul singur, să duci calculatorul la DEEE și să anunți, cu voce tare, ora morții.

PROMITE-MI CĂ VEI FI BINE

În momentul în care am avut biletul de avion în mână, am fost convinsă că, între datele respective ale lui octombrie (într-un an de dinainte să intrăm în UE), aveam să fiu obligatoriu fericită. Povestea e simplă și comună. Îți place de cineva, de-a dreptul te îndrăgostești, vrei să faci lucruri cu persoana cu pricina (cam totul) și să rămână în viața ta ca o dovadă permanentă, zilnică, a faptului că visele se împlinesc în sfârșit și durează.

Cele patru zile (cele mai scump plătite, la propriu, din viața mea) au fost, în linii mari, un coșmar. E ciudat cum doi oameni care totuși se plac și nu vor să-și facă rău pot fi atât de nepotriviți (nefericiți?) împreună. Asta nu m-a împiedicat să-mi făuresc mai departe, de atunci, adevărate „arhitecturi ale fericirii“, fundamentate (atât de mișcător și de efemer) pe diverse persoane și situații din viața mea care ar fi trebuit să se alinieze într-un fel anume. Să se întâmple, să mergem, să mă cheme, să spună, să… Unele dintre ele, câteva, au ieșit chiar așa și au ieșit bine. Mă mai fac încă să zâmbesc. Nu cred că-i rău să avem,

ca oameni, dovada că, sufletește, devenim uneori capabili să dăm pe dinafară de fericire. Atâta vreme cât suntem conștienți că un combustibil care să mențină preaplinul etern nu va fi inventat vreodată.

Nu știu dacă e bine să te poți antrena în așa fel încât să nu-ți mai faci planuri posibil aducătoare de fericire și să te bucuri pur și simplu de ceea ce ți se întâmplă, dacă merită să folosești fiecare clipă liberă pentru a-ți colora noi și noi construcții elaborate, sperând că, de data asta, nisipurile în care se înfig nu vor fi mișcătoare sau dacă, nu cumva, e mai provocator să-ți permiți să visezi orice, apoi să dai aripi viselor cum te pricepi și să le lași pe ele să te ducă atât de sus cât se va putea, în momentul cu pricina.

Cred că ajunge doar să-ți dorești să fii bine. Și, apoi, să ai grijă de asta.

DREPTUL LA CĂUTAREA FERICIRII

Printre drepturile inalienabile ale omului, alături de cel la viață sau la libertate, Declarația de Independență a Statelor Unite ale Americii a găsit de cuviință să includă, înțelept, și dreptul la căutarea fericirii.

Cine nu a plecat măcar o dată de undeva în miez de noapte, cu câteva lucruri strânse în grabă, dorindu-și să fie oriunde altundeva, numai acolo nu, e un om fie extrem de echilibrat, fie mereu fericit. Sau așa se pretinde a fi. Societatea asta perfect echilibrată și permanent fericită nu privește cu ochi prea buni divorțul, separarea sau amantlâcul. Mai ales dacă sunt și copii la mijloc. Părerea generală este că trebuie suportat orice de dragul copiilor, ca și când, de îndată ce îi ai, le cedezi și toate drepturile tale de om. Copiii de orice vârstă își doresc probabil ca părinții lor să rămână împreună, e firesc. Dar cred că vine un moment în care ar prefera să-i știe fericiți.

Cam la fel e și cu relațiile în care unul nu mai e de multă vreme fericit, ba, mai mult, are tupeul să devină „mai“ fericit cu

altcineva. E nedrept și dureros să vrei să oferi și să nu primești nimic în schimb sau, de la un moment dat, nici să nu mai fie nevoie de tine. Dar nu poți întoarce un om din drumul pe care și l-a stabilit. Nu și dacă ții la el.

Eu nu prea înțeleg cum cineva poate alege să-și investească toți banii într-o casă, când lumea asta e plină de locuri splendide de vizitat, care să-ți bucure sufletul. Așa cum mulți probabil consideră o nebunie faptul că orice ban neprevăzut mi-ar pica din cer, îi găsesc rapid o excursie pe măsură.

Oamenii sunt diferiți și față de ei înșiși, cei din trecut. Orice trece peste tine sau prin tine te schimbă. De asta un comportament constant cerut de o societate încurcată în propriile-i reguli cred că este cam mult de pretins. La un număr de ani, îți vine o idee nebunească, trăznită, te macină atât de tare, încât simți că trebuie să o pui în practică neapărat, că în direcția asta sunt pașii spre propria-ți fericire. Și atunci nu te mai uiți înapoi.

Trei idei vecine cu extremul, pentru cineva atât de prudent ca mine, am avut în viața asta. Prima, când am renunțat la o facultate deja ajunsă la mijloc ca să dau la Jurnalism. A doua, când m-am mutat în București. A treia, când mi-am luat casa mea. Dacă știam ce va urma, nu aș mai fi făcut nimic din toate astea. În primul rând, dacă mă mai străduiam doi ani deveneam

programator și câștigam de zece ori salariul de azi. În al doilea, nu părăsești un oraș în care numărul prietenilor ce pot fi sunați la orice oră depășește cifra 15 ca să ajungi într-unul în care te duci la spital pe propriile-ți picioare. În cel din urmă rând, să crezi că te vei descurca cu bănci, agenții, muncitori, mobile și mutări, când nu ai nici măcar o mașină cu care să-ți cari lucrurile, trebuie să fii inconștientă. Mă rog, la 20, 24 și 28 de ani viața se vedea altfel. La 35, nu mai pot decât să mă uit în urmă fără să mă judec și să-mi zic că astea au fost deciziile pe care le-am luat ținând cont de împrejurările momentelor cu pricina. Atunci păreau cele mai bune. E cazul să mi le asum.

Am citit undeva o soluție simpatică pentru momentele de răscruce: dai cu banul. Se zice că, în timp ce moneda este încă în aer, vei conștientiza ce îți dorești de fapt. Am aruncat-o și acum o urmăresc febril cum se rotește, anticipând momentul în care forța gravitațională o va face să mi se odihnească în palmă. Iar eu, înainte să mă uit la ea, voi ști ce am de făcut. Orice voi alege, chiar dacă ar putea părea imatur, imoral, stupid sau bizar, va fi drumul meu în căutarea fericirii.

AȘ FI PREFERAT SĂ NU TE FI ÎNTÂLNIT

„Lumea frânge pe fiecare și, după aceea, la mulți, locul în care au fost frânți se-ntărește“, scria Hemingway în „Adio, arme“. De către amatorii de motivaționale citatul ar putea fi înțeles drept un fel de „ce nu mă omoară, mă face mai puternic“. Dar e ca și când ai afirma că preferi unui televizor nou-nouț unul reparat de câteva ori bune, cârpit, numai pentru că pe el a rulat, cu decenii în urmă, „Pe aripile vântului“, în varianta alb-negru. Nu prea are sens.

Mi-a spus recent un prieten că ar trebui să socotesc cei 15 ani de încercări sentimentale ratate, după cum i-am denumit, drept tot atâția în care am acumulat experiență. Nu contest înțelepciunea adunată din lucruri pe care înveți să le faci, tot mai bine, din ce construiești, din ce pui deoparte. Din felul în care dai nuanță unui vis. Când e vorba de relații interumane, însă, am câteva persoane cărora aș vrea să le spun, pe un ton egal, fără patimă, dar din tot sufletul: „Aș fi preferat să nu te fi întâlnit niciodată.“ M-aș fi lipsit bucuroasă de

răzgândiri, neadevăruri, dezamăgiri și toate celelalte aspecte incorecte, imorale și ilogice pe care, numai pentru a le putea depăși, le trecem la categoria „așa a trebuit să fie, ca să învăț“. Am învățat doar că nimeni nu e dator să acționeze cum ți se pare ție că ar fi corect, moral și logic. Așteaptă-te să se lase cu cicatrici. Care nu te vor face nici mai curajos, nici mai iscusit, nici măcar mai norocos data viitoare.

Citatul din Hemingway merge mai departe așa: „Dar pe cei care nu se lasă frânți îi omoară. Îi omoară fără deosebire și pe cei foarte buni, și pe cei foarte blânzi, și pe cei foarte viteji. Și, dacă nu te numeri printre aceștia, poți să fii sigur că te va omorî și pe tine, numai că nu e nici o grabă anume.“ Când obosești să fii bun, blând sau viteaz, te lași frânt. Dorința de a câștiga ți se transformă, încet și dureros, în aceea de a rămâne în joc. Nu ierți, dar mai uiți. Realizezi că problemele nu dispar și nici nu-și găsesc o rezolvare miraculoasă peste noapte. Înveți să trăiești cu ele. Uneori sunt atât de greu de dus, încât te apasă și aerul pe care-l inhalezi. Alteori te lasă să te miști puțin, cât să schițezi niște pași de vals cu partenerul potrivit. Și, o dată sau de două ori pe an, parcă nici n-ar fi. Atunci simți că faci tumbe prin zăpadă. Și locurile în care ai fost frânt se întăresc.

Nu-mi mai doresc de ceva vreme să mi se întâmple lucruri grozave, din care ar

ieși o poveste bună. Nici nu mai încerc să transform oamenii despre care aș putea scrie o carte în parteneri de viață, nu ăsta-i sensul de mers, se pare. Nu mă mai mândresc cu cicatricile, de parcă fiecare ar fi o lecție învățată, pentru că nu-i așa. Ca să parafrazez un personaj al lui Woody Allen, în viață e ca-n Las Vegas. Ești când sus, când jos, dar, în final, casa câștigă întotdeauna. Asta nu înseamnă că nu te-ai și distrat un pic, undeva pe parcurs.

PARTEA A PATRA

CA-N FILME

Mama mă ducea la cinematograful din orășelul nostru încă dinainte să învăț literele. Ne uitam la vitrina cu afișe, vizavi de blocul în care locuiam pe atunci, și, de câte ori venea un film românesc sau unul cu actori celebri, mama îmi spunea, ușor conspirativ: *La ăsta mergem!* De regulă, îmi făcea un rezumat a ceea ce se petrecea pe ecran, unde eu vedeam că se schimbă scrisul întruna și o întrebam enervant: *Ce zice?*

După ce am crescut, nu a mai fost nevoie să-mi citească mama. Dar ea a rămas multă vreme cea care, la filmele polițiste, ghicea prima vinovatul, cea care putea să spună după simptomatologie de ce boală suferă un personaj și cea care mergea dincolo de cuvinte, empatizând cu caractere diverse așa cum eu nu m-am priceput niciodată să o fac.

Eram deja studentă când, într-un serial pe care îl urmăream uneori împreună, protagonistul se pregătea de nuntă. Avea o familie numeroasă și iubitoare, o mireasă superbă, tocmai scăpase ca prin minune de un diagnostic alarmant și toate îi mergeau ca pe roate. Cu puțin timp înainte, a anulat întregul eveniment. Am

vociferat în fața televizorului, neînțelegând, la 20 de ani, de ce s-a întâmplat așa. Mama mi-a spus că, uneori, prea multe evenimente decisive într-un timp cam scurt pot fi greu de dus. Că omul s-a simțit, pur și simplu, copleșit.

Am văzut, cred eu, mii de filme. Până și lucrarea de licență mi-am făcut-o la o materie numită Filmologie, predată de o doamnă profesor minunată, cu care continuam să povestim ce vizionam și ce trăiam la cafeneaua Bulgakov, cumva peste drum de facultate. Cu mama am fost ultima dată la film tot în Cluj, la cinema Arta. „The Others“, cu Nicole Kidman. L-am înțeles amândouă. Nu a mai fost nevoie să ni-l explicăm reciproc.

Uneori, chiar dacă lucrurile merg ca pe roate, nu mai poți să te învârți cu ele. Ai nevoie de un respiro până și de la cei care te iubesc. Până și de la ceea ce faci cu drag. Te simți, pur și simplu, copleșit. E mai greu de empatizat cu asta. Dar mama, care se pricepe la deslușit filme, mi-a zis că se mai întâmplă, în viață, și așa.

SUPORTABILA UȘURĂTATE

Sunt patru ani de la un noiembrie pe care mi-l amintesc înfrigurat, ca de „la revedere“ cumva, mai mult pe drum decât într-un loc anume, mai mult așteptând decât bucurându-mă. Un avion care trebuia să decoleze, cineva care urma să plece, scaunele reci de metal și niște cuvinte nerostite, doar simțite. De atunci, cei peste 2000 km s-au transformat în vreo șapte-opt. Personajele din poveste, atinse ușor de timp, sunt încă singure. N-au copii. Visează, fiecare, alte lucruri. Nu se întâlnesc niciodată. Cuvintele nerostite au rămas acolo, simțite într-un aeroport francez cu scaune teribil de reci.

Un drum neașteptat de munte, noaptea, prin zăpadă, a adus cândva împreună trei personaje care nu se cunoșteau aproape deoc. Genul de călătorie în care nu urmărești neapărat să afli ceva, să plasezi în spațiu și timp tot ce auzi, ci una, mai degrabă, în care lași vorba să te ducă unde o vrea și omul să se arate cum o știi. Iar în finalul pe care ți l-ai dorit cât mai departe, te simți liniștit și tare plin sufletește. Poveștile n-au mai fost

reluate în această formulă niciodată. A rămas un drum în noapte zâmbit pe dinăuntru.

Revelion parizian, lume multă, frig, dar lumină, două fete, o sticlă de șampanie și niște artificii, vieți spuse și respuse, finaluri, speranțe, coincidențe și cel mai îmbătător decor din lume. S-a dovedit a fi și singurul pentru personajele înfrigurate, un pic nostalgice. A rămas Parisul.

În poveștile de mai sus și în multe altele îmi asum vina de a lăsa oamenii să dispară. Ne traversăm sufletește și apoi ne îndepărtăm. De o vreme, n-o mai fac cu înverșunare. Nici apropierea, nici pierderea. Ceea ce unora le pare a fi sfârșit sau „prea târziu“ pe mine mă face să mă simt (iar) la început, mereu la început de poveste. Golul din suflet se umple cu oameni noi, cu alte istorii, cu alte feluri de „cald“, la care nici măcar nu mă gândisem. Mă opresc în locuri unde stau un pic sau un pic mai mult. Cât mă lasă inima. Nu mă plictisesc, nu sunt tristă, doar uneori bate vântul ceva mai rece pe dinăuntrul meu. Și atunci îmi imaginez că fiecare dintre noi rătăcește insular printr-o lume cufundată preponderent în iarnă. Nu trebuie decât să ne intersectăm poveștile, căutând starea de bine. Insule calde.

CAMERE DE HOTEL

Sunt uimită să constat, când călătoresc, de cât de puține lucruri am nevoie, de fapt. Întotdeauna am ținut nefiresc de mult la obiecte, cu cât mai variate, mai performante, mai atrăgătoare, cu atât mai bine. În momentul în care încep să mă gândesc la reala lor utilitate și să elimin de pe listă, tot ce rămâne încape (într-adevăr, meșteșugit împachetat și potrivit) într-o geantă de dimensiuni medii.

Am o slăbiciune recunoscută, asumată, pentru locuitul într-un hotel. Senzația caracterizată, în general, drept impersonală, pe care o ai când intri prima dată în camera rezervată, care te așteaptă, mie îmi dă un soi de bucurie copilărească, aidoma începuturilor. E ca și când am libertate deplină de a o încărca sau nu cu amintiri, de a colora emoții exact în nuanțele în care îmi visează sufletul, de a începe o nouă poveste sau de a pleca oricând. Ca și când viața mea reală a rămas în urmă pentru un timp nedefinit, iar eu nu mai sunt eu, ci mă amestec într-o mare necunoscută de oameni. Iar pierderea identității îmi anulează orice sentiment de însingurare, orice apăsare, orice neîmplinire. Un soi de *refresh* total

pentru inimă.

Viața ne ordonează relațiile aidoma unor camere de hotel, fiecare dintre ele însemnând un alt loc din suflet. Intrăm în el cu o geantă de mărime medie, conținând nimic mai mult decât ce e nevoie, cu freamăt de nou și chef de viață, ca și când suntem primii oaspeți și nimeni n-a mai dormit acolo vreodată. Ca și când ni s-a predat, la cheie, un palat pe care îl putem decora după propriul gust. Și începem să o facem. Ne zugrăvim amintirile, ne transformăm visele în ornamente perfect asortate, împrăștiem în aer parfum de altă poveste, alt om, alt loc. Și rămânem, rămânem o vreme. Până când nu mai avem bani sau, uneori, până când suntem anunțați scurt, fără amănunte inutile, că hotelul va fi închis. Atunci ne strângem lucrurile cu care am venit și poate unul-două în plus (din cele care mereu se adună pe parcurs și nu ne îndurăm să le lăsăm în urmă). Le îndesăm în geantă și o forțăm să se închidă (întrucât nu mai avem nici timpul, nici frenezia de a le împacheta meșteșugit).

Și, într-o dimineață în care ne trezim, fără ceas, cumplit de devreme, lăsăm ușa să se închidă singură în urma noastră (cu zgomot, ca la orice capăt de fericire), restituim cheia la recepție și o tăiem din loc prin lumea largă.

SĂ FII AICI CÂND MĂ TREZESC

Am tot citit că, după o vârstă, devine foarte greu să-ți faci prieteni noi. Ne asociem cu diverse persoane din motivele obișnuite: suntem colegi, participăm la un curs împreună, ne leagă o pasiune comună, avem copii în același timp sau locuim pe aceeași alee. Vorbim, ieșim, socializăm o perioadă mai lungă sau mai scurtă. Dar de aici până la prietenie mai e o suită de pași relativ greu de făcut.

Prietena mea din liceu trăiește de ani buni în New York. Încă mă sună săptămânal (fusul orar de acolo este în perfect acord cu nopțile mele albe). Când îmi zice că-i e dor de mine, rămân uimită și ușor încurcată. Pe unii oameni am senzația că nu-i merit în viața mea. Sunt oamenii aceia, cel mai aproape de suflet, cu care îți permiți să te porți cel mai rău (ca să mă simt împăcată, îmi spun că sunt „eu însămi“ cu ei). Să nu le răspunzi la telefon, să îi amâni, să promiți și să uiți, să nu te duci la nunta lor. Toți oamenii care nu pleacă. Și care știu ce să spună, exact când trebuie, cu minim de cuvinte. Ca să-ți aduci aminte că altădată ai fost tare și ai

avut încredere.

Din ciclul „oameni de sunat în miez de noapte“, am o prietenă în București teribil de rezistentă la capitolul „povești despre cum repetăm prostește greșeli și suportăm aceleași nefaste urmări“. Și, de regulă, când dramoleta cu pricina implică un personaj masculin, mă ascultă cu maximă atenție, după care, pe cel mai serios și pedagogic ton cu putință (nu degeaba lucrează cu copiii), îmi oferă privilegiul de a alege între două acțiuni tămăduitoare, cu efect garantat. Fie îi aruncăm ouă stricate în geamuri (dacă mai și stă la etajul I, e terminat!), fie facem rost de niște cuie zdravene și îi vandalizăm mașina. Acum, să ne înțelegem. Atât eu cât și ea suntem niște femei de 30+ care reușesc (de cele mai multe ori) să poarte admirabil costumul de adult. N-o să facem așa ceva în veci. Dar ideea în sine, atât de puerilă și de răutăcioasă, are darul de a mă binedispune strașnic. Mă face să râd de fiecare dată. Și pot spune că am nenorocit mental multe caroserii fițoase, aproape că auzeam cuiul întâi mușcând cumva politicos vopseaua și apoi pătrunzând cu sete și permanent, în timp ce trebuia să privesc în ochi conducătorul auto atașat, care nu înțelegea de ce, în mijlocul unei discuții serioase despre cum nu ne potrivim și cât de copleșit se simte, pe mine mă umfla un râs cu totul neasortat cu izul zdravăn de despărțire.

Cred că fiecare trebuie să aibă bagajul său de oameni a căror treabă e să fie de partea lui/ei, indiferent ce se întâmplă. Oamenii ăștia se numesc generic „prieteni“. E nevoie de ei pentru un echilibru general, pentru a te ridica de jos, pentru a merge înainte. De observații argumentate și obiective și de judecăți avem inevitabil parte, și dacă vrem și dacă nu, de la restul lumii. E așa cum se întâmplă (sau ar trebui să se întâmple) la marile competiții internaționale, indiferent de domeniu – sport, muzică, matematică. Îi susții pe cei care îți reprezintă țara, nu din interes sau din sentimentul datoriei, e ceva mult mai adânc, ce vine de-a dreptul din tine. Sau ar trebui să vină.

Deci, dacă vrei să fim prieteni, nu-mi spune că nu te bagi. Nu-mi enunța cu claritate datele problemei și nu-mi explica rece și obiectiv de ce s-a ajuns la astfel de rezultate. Le știu mult prea bine. Nu te erija în judecător, locul e deja ocupat de experți în domeniu. Nu sta pe margine, nu-mi zice că e ultima dată când mă asculți, că nu mai vrei să mă vezi așa. Îmi poți spune ce crezi, ca și când ar fi prima dată. Și eu o să tac, de parcă n-am mai trecut prin asta. După care, treaba ta de prieten este să te bagi. Să te bagi și să fii de partea mea.

LOCUL UNDE TE AȘTEAPTĂ CINEVA

Am citit recent un interviu cu un alpinist, senin în suflet ca orice om de munte, care vorbea la un moment dat despre părinți. Nu de ajutorul nostru au nevoie, zicea, cât de prezența noastră la masa de Crăciun.

Un an trece repede, așa constați când te străduiești să-ți amintești ce ai făcut cu totul neobișnuit și notabil, ca să nu pară că s-a sfârșit degeaba sau mai gol pentru tine decât pentru alții. Sau ce n-ai făcut încă pentru că nu ți s-a părut necesar sau arzător. Al meu ar arăta cam așa: am avut cel puțin două întâlniri interesante, dacă nu chiar miraculoase; am uitat cel puțin doi oameni, de tot; am regăsit un om de cel puțin două ori; nu mi-am luat carnetul de conducere, dar cumva am avut o dată volanul în mâini și mintea razna, în condiții meteo nefavorabile pentru o cursă (prea) lungă; nici echipament de munte adevărat nu am, dar mi-am urcat niște vârfuri interioare, ba chiar mi-am acordat și timp să admir priveliștea, ca și când aș fi fost ultimul om de pe Pământ. Am scris mai mult ca oricând și mi-au scris oameni

mulți, mulți și cu poveste.

Cumva, am crezut mereu că urmele tale prin lumea asta se măsoară în numărul de oameni care te așteaptă să te întorci undeva. La gară, la aeroport, în gând. De asta și întrebarea „Când vii?“, rostită probabil uneori din complezență, am considerat-o cea mai frumoasă declarație de prietenie din lume. E interesant cum luptăm atât cu noi înșine să ajungem unde ne dorim, ceea ce visăm, să facem ce ne place, iar în ultimă instanță, în momentele de cumpănă, de mari plecări sau de mari sosiri, totul se rezumă la cei pe care, prin ceea ce suntem, i-am determinat să le pese. Cumva.

Percepția asupra drumului este influențată, spun specialiștii, de felul în care călătorești. Locul cu fața, într-un tren, îți induce impresia că te îndrepți spre ceva, că trebuie să ajungi undeva, că ai o destinație, un capăt de drum. Cel cu spatele presupune îndepărtare de ceva, lăsat în urmă, posibil rătăcit fără țintă.

De asta drumul spre părinți, de Crăciun, va fi mereu unul cu fața.

CASTELE DE NISIP

Nu-ți mai amintești cu precizie care a fost primul. Cât de semeț, de meșteșugit ornat, de spectaculos împărțit. Printr-un mecanism pervers, ungherele minții au salvat doar impactul copleșitor al primului val. O mișcare bruscă înainte-înapoi. Suficientă pentru ca primul tău castel de nisip, splendid visat, să se transforme în tărâmuri mișcătoare, apăsate de ape.

Este o artă pe care o vei învăța, ți-ai spus. A ridicării de castele în răsuflu de mare. Poate temelia nu a fost iscusit proiectată, poate pereții nu formau un unghi drept sau compartimentarea nu era inteligentă. Altul, unul care va rezista. Și, cu fiecare val puternic, imperturbabil, îți spuneai că ai mai deslușit ceva și că mai e timp. Mai colorai la planurile tale, le diversificai, uneori chiar îți permiteai îndrăzneala de a fi agasant de creativ. Și o luai de la capăt. De câte ori venea un val mai mic, unul care se oprea la baza construcției tale visat durabile, îți mușcai buzele care tremurau ușor de uimire și de încântare. Frenezia începuturilor.

După multe prăbușiri înnisipate, ai încercat să te oprești. Poate arta asta, a sculpturilor în nisip, nu era de tine. Poate

ar fi trebuit să meșterești la altceva sau, în cel mai rău caz, să schimbi materialul de construcție. Ca să-ți schimbi și norocul. Dar nu știai să faci nimic altceva, nu-i așa? Iar alte unelte nu puteai să-ți procuri, ar fi fost nevoie să renunți la multe în schimbul lor și ar fi trebuit adaptate (din cale-afară) felului tău de a zidi.

Iar acum, după prăbușiri, vise, respiro și iar vise, ai început iar. Dorindu-ți, ca de fiecare dată, plictisitor, repetitiv, să dureze. Ai încercat să urmezi un plan nou, ridicat la suprafață după toată prăbușirea iluziilor trecute. Îți spui că ești puternic și ai răbdare. Faci fiecare fir de nisip să se întărească exact acolo unde trebuie, îi proiectezi o temelie bună și niște șanțuri de apărare, îl înalți atât cât crezi de cuviință și îl ornezi cu cele mai frumoase cochilii aduse de mare (pe care le lustruiești cu 30% mai mult decât ar fi fost necesar). Zi după zi, trudești să-ți faci castelul temerar, nu-ți mai simți de mult genunchii care se abandonează solului rugos și rău, nici coatele care au aceeași soartă, nici ochii care (printr-o scamatorie, probabil) fac în fiecare zi scoicile lustruite din vârf să strălucească. Poate, dacă nu lași să-ți scape momentul potrivit pentru fiecare gest în parte, dacă aproximezi cu precizie forța și înălțimea valului dușmănos și acționezi în consecință, vei mai câștiga o noapte, o lună. Tocmai ți-ai zidit sufletul în el. Trebuie să dureze.

TĂRÂMUL CUVINTELOR NEROSTITE

Mereu m-am întrebat ce se petrece cu tot ce nu mai reușim să ne spunem. Din întâmplare, din nefericire, din lipsă de timp, de loc sau de moment potrivit. De intersecție miraculoasă de destine. Și, ca să nu mă gândesc prea mult că vorbele nespuse rămân într-un colț al inimii, afectându-i ritmul de câte ori încearcă să se ridice la suprafață, sau într-un ungher al minții, întunecându-ne parțial privirea cu reflexia altor vremuri, ei bine, prefer să cred că toate cuvintele astea nematerializate se adună într-un anume loc, poate deasupra norilor sau exact pe linia ușor bombată de îmbinare a cerului cu pământul. Acolo trebuie să fie tărâmul cuvintelor rămase nerostite.

Ar putea fi vorbe de mulțumire pe care, când cineva ne-a făcut o bucurie mare-mare, de emoție, nu le-am mai zis. Ar putea fi adevăruri ferecate în suflet atunci când îi asigurăm verbal pe cei dragi că suntem bine, „azi mai mult ca ieri, mâine mai mult ca azi“. Cele care roiesc în creierul nostru cu zgomot de hard-disk în derivă, în timp ce în fotografii părem atât

de colorați și de veseli. Iertarea pe care n-am mai cerșit-o, pentru că, nu-i așa, războiul orgoliilor e mult mai important decât o plăpândă șansă la fericire. Câteva cuvinte pe care le-am spus doar în gând, deși cineva se afla, totuși, la celălalt capăt al firului. Sau de dinainte de „vorbim altădată“. Vorbe de care credeai că nu mai e nevoie, pentru că inima oricum ți se triplase și voia să sară din piept, iar ție ți se părea că, dacă nu îți închizi cămașa mai bine, cu siguranță toți trecătorii vor observa că te-ai îndrăgostit și toracele ți-a devenit o cutie muzicală (nu din aceea enervantă, ci una cu o melodie fără de care nu mai poți adormi).

Dar, pentru că în toate aceste clipe am ales să nu spunem nimic, cuvintele nerostite au ajuns pe tărâmul lor ireal. Aici îmi imaginez eu că sunt sortate după însemnătate, sinceritate și vechime. Fiecare dintre ele, scris cu cerneală azurie pe un cartonaș. Iar cartonașele, aranjate în mii de sertare aurii. Întâi cele mai însemnate, cele care, odată auzite, ascultate, citite, ar fi putut schimba miraculos destine. Ar fi putut aduce fericire și lacrimi de bucurie. Apoi cele mai sincere. Cuvintele făcute să vindece răni, să reîntregească suflete, să purifice trecut. Și, toate, așezate în ordinea crescătoare a vechimii. Cele mai noi, primele. Asta pentru că lor le este cel mai ușor să părăsească această lume și să se

întoarcă pe buze. Pentru că tocmai au fost gândite și, poate, după un mic răgaz, vor prinde viață sau contur. Pe măsură ce trece timpul și nimic nu le mai cheamă înapoi, cartonașele cu cuvinte nespuse se așază tot mai adânc, de-a dreptul în spatele sertarelor aurii. Iar de acolo cu greu se vor mai putea materializa vreodată. Și, cu vremea, unele dintre cuvinte nu vor mai fi nici puternice, să schimbe destine, nici sincere, să vindece răni. Nu pentru că n-ar fi magice, ci pur și simplu pentru că se va fi uitat de ele. Iar magia, chiar dacă există, e efemeră.

Mi-aș dori să bată un vânt suficient de puternic încât să scoată toate cartonașele aranjate frumos și regulat în sertare și să le trimită, cu boltă, înapoi în lumea reală. Să plouă cu cuvinte azurii peste cei care le-au gândit. Poate, dacă sunt spuse cu destulă forță și sinceritate, mai pot schimba destine și vindeca răni. Iar tărâmul cuvintelor nerostite va rămâne doar o poveste despre vremea în care nu aveam destul curaj.

N-AI DORI UN CADOU?

Se spune că îți poți da seama cu ușurință de firea unui om după felul în care primește un cadou. O primă categorie, cea a impetuoșilor, rupe năvalnic orice strat de hârtie, desface cu repeziciune orice nod și, dintre elementele cutiei puternic deformate, extrage zgomotos conținutul mult-așteptat.

Urmează pedanții. Aceștia deschid cadoul mai mult la insistența celor din jur, altfel ar putea foarte bine să amâne operațiunea până își vor fi terminat de achitat toate sarcinile pentru ziua cu pricina. Întâi îl așază pe o suprafață netedă și curată, încep de la fundă, trăgând cu precizie de capătul care trebuie, apoi dezlipesc tacticos marginile pachetului și strâng ambalajul (împăturindu-l obligatoriu în unghi drept, nu cocoloș). De îndată ce deschid cutia, înainte să fi reușit foarte bine să vadă despre ce este vorba, mulțumesc respectuos expeditorului, apoi aruncă o privire mai atentă cadoului, chiar fără a-l scoate complet din învelișul lui. El va fi, la un moment dat, folosit pentru un scop bine determinat sau într-un loc bine de tot gândit.

Și ar mai fi emotivii. În precipitarea lor de a manevra cum trebuie respectivul dar, suprinderea totală îi face să nu știe ce să spună, cum să-l primească, cui să-i mulțumească. Ba chiar ar putea duce și la deteriorarea (totală sau parțială) a cadoului în sine. Cutia va fi deschisă cu teamă, ochii vor fi strâns închiși cu o secundă înainte ca ultimul strat foșnitor să cadă, iar mâinile vor tremura ușor când vor mângâia ceva visat.

Îmi place să fac daruri. De regulă, supraveghez foarte bine viitorul destinatar, uneori ani întregi, până înțeleg exact ce anume s-ar potrivi, fără retușuri, în universul lui personal. Caut lucrul respectiv, cu drag, zile în șir și îmi imprim colorat în suflet momentul când găsesc exact ceea ce visasem. Îl ambalez asortat și cu tandrețe și scriu întotdeauna, dar întotdeauna, câteva vorbe. Privesc cu bucurie de copil impetuoșii, pedanții și emotivii din viața mea desfăcând micile mele dovezi de gând.

Viața mi-a oferit și mie, în timp, destule daruri. Cred că a fost o vreme în care le deschideam pe nerăsuflate, anticipând focul de artificii care va ieși din cutie. Alteori am făcut-o fără grabă și fără freamăt, mulțumită de utilitatea lui. Și, în ultima vreme, îmi cam tremură mâinile la gândul că, în locul unui dar așteptat și util, ar putea sări scântei din nou.

Pe ultimul raft al biroului meu, în

dreapta jos, sunt aliniate câteva cutii cu cadouri alese cu drag, ambalate cu tandrețe, pentru niște oameni care, cândva, mi s-au imprimat colorat în suflet. Sunt cadourile pe care nu le-am mai oferit niciodată.

VĂ PLACE BROȘA MEA?

M-am ferit să port broșe dintotdeauna. Le consider acel gen de accesoriu care fie distruge o ținută, fie o face de neuitat. Cred că trebuie să fii pregătit pentru ele. Le admir furat de câte ori am ocazia, ca pe o declarație fără cuvinte, ca pe un secret (dezvăluit pe sfert) al celor care le poartă, ca pe o asumare publică a propriului eu. Câtă îndrăzneală!

Mama mi-a zis cândva, demult, că inima nu doare. Dar că are un mecanism care, uneori, se mai strică. Așa că eu mi-am imaginat-o strict fiziologic, bine adăpostită de coaste, în cel mai ferit și mai sigur loc al organismului. Asta însemna că stările de apăsare sau de suflet gol, aritmiile cauzate de emoții prea puternice sau plutirea-semn-de-îndrăgostească erau toate la nivel cerebral. Se petreceau în mintea mea. O fantezie.

Cred că de asta am încetat să fiu atentă sau s-o apreciez. Părea un cadou frumos așa cum era, tânără, roșie și pulsând viață.

Când am primit-o prima dată înapoi, am repus-o în funcțiune rapid. Am verificat-o în amănunt, ba chiar am făcut-o să bată mai năvalnic. Am mai turat-o o vreme, s-o pregătesc de trimis în lume.

Ulterior, am luat micile tulburări de ritm drept adaptare, primele leziuni drept consecințe ale unor neatenții neînsemnate și sunetul uneori prea ridicat al bătăilor drept dovadă de maturizare.

În timp, ceva n-a mai fost în regulă. O primeam înapoi prea repede și trebuia s-o peticesc prea des. Am început s-o suspectez că e capabilă să-mi transmită diverse semnale, într-un limbaj nedeslușit. (Nu înțeleg nici acum cum un mic motoraș cu patru camere, menit să pompeze sângele în corp, ar putea identifica chestiuni atât de pământești precum trădarea sau minciuna.) Cert este că începuse să doară și asta mă încurca teribil. O făcea și mă făcea complet ineficientă, se încăpățâna să bată aiurea și, de vreo câteva ori, chiar m-am temut să n-o pierd. (Nu „pierdut“ în sensul romantic, adică „dat în grija cuiva“, ci de-a dreptul medical.) Era sigur prost construită – tocmai eu, dintre toți oamenii, precum băiatul din „Mecanica inimii“ a lui Malzieu (dar pe dos), eram fericita beneficiară a unei inimi altfel. Una care doare. Asta trebuie să fi fost. Făceam parte din grupul exclusivist, dar deloc invidiat, al celor cu erori de proiectare și trebuia să găsesc o cale să trăiesc cu asta. Doar n-a murit nimeni din prea multă peticeală pe inimă (decât, poate, dacă avea alergie la plasturi).

Azi am decis să o transform într-o

broșă vie. O leg strașnic cu un torent de gânduri raționale tocmai de stern, să fiu sigură că n-o s-o mai pierd niciodată (sau s-o mai ofer, într-un gest infantil și inutil). Și, dacă va durea un pic, înseamnă că poate am strâns-o prea tare și nodul mă supără nițel, dar mă voi obișnui cu asta. Știm deja că inima, la propriu, nu doare. Eu am făcut din a mea o broșă sângerie și umblu așa cu ea prin lume.

REMIZĂ

Când eram mică și abia reușeam să scriu, aplecat spre stânga, în epoca economiei de curent și a cartelei de pâine (1/4 rația zilnică), tata m-a învățat să joc șah. Întâi să așez piesele, apoi să cunosc regulile de mutare, să încerc să sacrific cât mai puțin în luptă, să elaborez strategii temeinice și să-mi apăr regele cu orice preț. Jucam întotdeauna cu albele și cred, până în ziua de azi, că regina neagră are puteri mai mari. Renunțam de nevoie la pioni și păstram mereu un nebun pentru o mișcare ingenioasă de final. N-am știut niciodată să exploatez așa cum trebuie L-ul cailor și mă împiedicam mereu de ei. Mă bucuram la fiecare șah și săream în sus la mat.

Deși nu am mai jucat șah de mai bine de 20 de ani, viața mi-a dat, repetat, ocazii de a-mi aranja frumos toate piesele pe tablă, după reguli. De a mă gândi, meticulos și temeinic, la strategii pentru a obține ceea ce îmi doream, de a o alege pe cea mai potrivită și de a începe jocul. Încă mai mut cu albele. Încă mai plâng după pionii pierduți din neatenție sau de nevoie. Sau după atuurile prea puțin exploatate. Destinul joacă tare cu negrele,

îmi dă șah repetat și mă obligă să îmi reconfigurez tactica așa încât să folosesc în mod optim ce mai am pe tabla de joc. Câtă vreme îmi mai rămâne un nebun, poate nu e totul pierdut.

Construim uneori planuri peste planuri, ca niște cuburi de joc colorate, iar o forță superioară nouă așază peste ele altele mult prea mari, descentrate, care ne schimbă direcția sau ne fac să ne prăbușim. Organizăm totul în cel mai mic detaliu, parcurgem toți pașii, cu toate acestea nu atingem ceea ce ne dorim. Cred însă că am învățat, nu demult, strategia perfectă. Când lucurile par a merge greu, tot mai greu, spre insuportabil, cheia e să nu faci nimic. Nici o arhitectură. Să aștepți. După o perioadă în care depășești toate limitele de coborâre fixate tot de tine anterior, ceva se întâmplă. Aparent neînsemnat, dar suficient cât să te țină pe linia de plutire.

Uneori, soarta joacă de așa natură încât toate piesele unei povești imaginate de tine demult dansează grațios pe tablă, mai iscusit decât le-ai fi putut muta tu vreodată. Taman când ai refuzat să mai scrii scenarii. Iar trecutul îți dă întâlnire, într-o dimineață de toamnă caldă, la o cafea pentru care trebuie să scoți din dulap niște căni alb cu negru (singurele în număr de două). Iar tu îți vei aminti momentul acesta, la fel cum n-ai uitat că, o singură dată, acum mai bine de 20 ani, ai

reușit să răpui regina neagră cu puteri magice și s-o dai afară de pe tabla de joc.

TOTUL, CU CERTITUDINE, PENTRU TOTDEAUNA

N-am prea avut formații preferate cărora să le știu toate versurile. În studenție, cu puțin timp înainte să împlinesc 20 de ani, un prieten de departe mi-a zis de o trupă, Vama Veche, care ar fi avut o melodie numită tot așa, una senzațională, care-l făcea, nu știa de ce, să se gândească la mine. Trebuia s-o găsesc neapărat.

Pe vremea aceea, postul Atomic abia se lansase, dar oricum nu aveam televizor și nici internet acasă. CD-ul în magazin nu reușisem să-l găsesc. Ultima variantă rămăseseră amicii mei din Căminul 7, Observator (unde se cazau în Cluj politehniștii de la Calculatoare). Unul dintre ei avea piesa pe hard, așa că m-am deplasat până acolo și am copiat-o pe nu mai puțin de 5 dischete (nu exista memory stick, iar un CD-writer era o chestie rară). Când m-am întors acasă, la reconstituire, ceva nu mergea. M-am chinuit vreo două zile, eram și în sesiunea de vară, din câte îmi amintesc, după care am luat răbdător la rând toate locurile cu muzică din oraș.

După ce am cumpărat un album al trupei pe care piesa cu pricina nu era, l-am găsit și pe cel potrivit.

Momentul în care, în sfârșit, am ascultat melodia pentru prima dată, așteptarea îndelungă răsplătită și efectul versurilor asupra mea, cea de la 20 de ani, n-o să le uit în veci. Eram cu adevărat fericită. Până în ziua de azi, „în ochi să ai inima mea“ mi se pare una dintre cele mai frumoase declarații de dragoste pe care le știu și încă mai pot da zeci de interpretări versului „sau pielea ți-e rudă cu luna“. Iar concertul în care am auzit-o cântată live, în față la Sala Sporturilor, un an mai tarziu, când eu îmi schimbasem deja gândurile, facultatea și viața, rămâne singurul la care am știut vreodată textele tuturor pieselor.

Aș vrea să reînvăț să mă opresc măcar preț de o melodie, să mă bucur de lucruri simple. Nu ca la 20 de ani, ci ca la 35. De un geam coborât la mașină ca să gust mai bine ninsoarea de afară, fără să mă feresc atât de mult de frig. De niște prieteni adunați împreună într-o seară cu povești lungi și mâncare pregătită cu drag, fără să mă mai tem că ne vom împrăștia care-ncotro și că se va pierde tot ce împărtășim. De un început de îndrăgosteală nouă care merge exact cum vreau, fără să-mi mai doresc din prima totul, cu certitudine, pentru totdeauna, numai pentru că-mi imaginez că eu aș da asta.

Niciun drum nu cred că e numai lapte și miere, deși, atâta timp cât faci ce-ți place, nu ții seama de oboseală. Nu ți se poate întâmpla numai ceea ce visezi, în viață, așa cum nici obstacolele nu le poți evita mereu. Când se adună prea multe, înainte să simți că e sfârșitul lumii, ar fi bine să te întrebi: dacă ai mai avea o șansă, ai alege tot drumul ăsta? Ai avea tot profesia asta, iubirea asta, orașul ăsta? Dacă răspunsul e afirmativ, înseamnă că drumul e cel bun, e al tău, așa greu cum a devenit. Încearcă mai departe, atât cât îți stă în putere. Fii luptător, dar nu și kamikaze. Există momente când înveți și să renunți.

Pentru următoarele minute, o să mă bucur de anunțul unui tren de la începutul unei piese anume, exact ca la 20 de ani. Și asta e o certitudine.

PENTRU SĂNĂTATEA DUMNEAVOASTRĂ

...evitați excesul de sare, zahăr și grăsimi.

Nu o dată, indiferent de postul tv urmărit, am dat peste un carton pe care, cu litere mari și colorate, era scris (și citit, cu voce pătrunzătoare și sonoră) un sfat util bunei funcționări a organismului nostru. Îndemnul nu a reușit să îmi trezească cu adevărat interesul sau să-mi stârnească vreo reacție. M-ar fi făcut însă să mă ridic de la biroul unde lucrez de obicei și să holbez ochii a uimire și a fascinație să fi văzut măcar o dată ceva în genul acesta: pentru sănătatea sufletului dumneavoastră, evitați excesul de vise fără viață, iubiri unilateral dezvoltate și prietenii „pentru totdeauna“ de conjunctură.

În loc de *consumați fructe și legume zilnic* ar merge: eliminați toate poveștile nefaste ale trecutului, faceți-le ghem și aruncați-le cu boltă într-un colț al minții (nu al sufletului), unde să nu mai testați niciodată conexiunile neuronale (așa știm că se vor pierde, la un moment dat).

Beți cel puțin 2 litri de lichide în fiecare

zi ar putea deveni: umpleți-vă inima de oameni care țin la voi cu adevărat (sunt ușor de găsit; vă fac surprize fără să pretindă nimic în schimb, vă caută des doar să vadă ce mai faceți și țin minte care e parfumul vostru preferat).

În locul nesuferitei *faceți cel puțin 30 de minute de exerciții fizice zilnic*, recomand cu căldură evadările din rutină pentru a nu face nimic din ceea ce „trebuie“. O carte de călătorii, apoi călătoria în sine, apoi propriile fotografii făcute cu sufletul.

Corpul meu mai rezistă într-o formă acceptabilă, chiar dacă nu respect niciuna dintre regulile scrise mai sus, cu litere frumos rotunjite spre dreapta. Când dă semne că ar ceda, îi pun un plasture sau înghit maximum o pastilă. Trece. Dar n-am găsit niciodată, deși jur că am holbat ochii, mi-am ascuțit auzul și, uneori, m-am ridicat de la birou, un îndemn care să înceapă, frumos și rotunjit spre dreapta, cu: *Pentru sănătatea sufletului dumneavoastră…* Mi-aș fi luat notițe și le-aș fi respectat cu strictețe, zilnic chiar. Nu de alta, dar (am testat) sufletul nu reușesc să-l cârpesc cu un plasture și nici pastilele pe a căror cutie scrie „pentru dureri de orice fel“ nu rezolvă nimic.

Voi încerca să mă schimb, ceea ce vă propun și vouă. Voi urma toate regulile de la televizor: renunț la condimente, încep să fac piața în fiecare zi pentru fructe și

legume proaspete, aliniez baxurile cu apă plată până îmi umplu tot balconul și port mereu o sticlă de 2 l după mine. (Deshidratarea este, desigur, cea mai neagră suferință posibilă. Abia după vin despărțirile și depresiile.) Scot salteaua de aerobic de sub pat, merg pe jos minimum 4 stații mereu și îmi fac și un abonament la piscină. Trebuie să reușim. Într-un final, vom fi cu toții supli, atletici și, desigur, extrem de bine hidratați. Niște organisme fizic sănătoase. Vom avea un ambalaj perfect al sufletului, suflet pentru sănătatea căruia, din păcate, sfaturile nu se repetă obsesiv la toate posturile tv, scrise pe cartoane cu litere colorate și rostite de o voce timbrată. Să fim și noi fericiți odată!

OAMENII CARE PIERD

În vremea când credeam înverșunat într-o forță superioară nouă, atotștiutoare și imparțială, și într-un posibil apoteotic moment în care fiecare va primi ceva, după merit și după faptă, nu încetam să mă rog pentru diverse. Niciodată pentru lucruri care țineau doar de mine. Pe acestea știam că până la urmă le obțin sau, din fericire, le uit. Fie pentru că am o răbdare ieșită din comun (sau poate sunt complet naivă crezând fără încetare că mai e timp pentru orice), fie pentru că planurile mele „serioase“ le-am structurat pe ani întregi, fie pentru că visele mele or fi fost banale și relativ ușor de atins.

Dorințele mele, șoptite la ceas de seară înspre o forță așa-zis superioară nouă, mereu trează, implicau obligatoriu alte persoane. Care, pentru fericirea mea, era de preferat să facă, să zică, să aducă… ceva. Aici mă simțeam neputincioasă. Armele cu care mă descurcam atât de bine în lupta cu fiecare zi (atenția, buna organizare, ambiția, curiozitatea) cădeau automat în fața oricărei prezențe umane. Vorbele mele intens gândite și meșteșugit scrise nu găseau niciodată momentul, suflul, tonul pentru a-mi țâșni de pe buze.

Cele mai frumoase toalete se odihneau în șifonier, neatinse de nici o privire străină, iar parfumul meu cel mai de preț încă așteaptă să fie inspirat adânc, ca un început de poveste, dintre buclele mele aurii. Cărțile savurate au fost, pe rând, uitate, pentru că n-au găsit nicicând un miez de conversație pe care să-l îmbogățească. Fotografiile armonioase, făcute cu sufletul, au rămas în mine. Nu le-am mai developat niciodată. Credeam că, în timp, voi învăța cum. Și, atunci, visele mele transpuse în rugăciuni încercau să implice o forță divină în care credeam și care putea face lucrurile să prindă contur, fără ca eu să rostesc vorbele, să găsesc mijloacele și metodele. Putea face să vină altcineva spre mine. Să se întâmple și fericirea care vine din afară și pentru care sunt responsabili alții. Pentru că problema mă depășea. Pentru că, de una singură, nu știam cum să fac.

La cumpăna dintre o treime și o jumătate de viață (după statistici), când – nu-i așa? – ne-am lămurit cum e treaba cu fericirea care nu ține numai de tine (e efemeră, dacă nu de-a dreptul o utopie), îmi dau seama că Cel-de-Sus are, cum spun persoanele superioare mie din punct de vedere al credinței, un plan cu fiecare dintre noi. Și chiar ne dă ceea ce solicităm la ceas de seară. Doar cu sincronizarea are ceva probleme. După ce dorințele au devenit laitmotive, după nopți de lacrimi

tricotate între ele și rătăciri la hotarul de dincolo și dincoace de iubire, după o vreme în care nimic nu mai are sens, se întâmplă. Nu, asta nu aduce fericirea sperată. Vorbele pe care doreai să le auzi, toaletele în sfârșit extrase din șifonier și destinatarul olfactiv al parfumului tău scump vin, toate, prea târziu. Când nu mai contează.

Cred că forța superioară nouă are un unic scop. Acela de a ne convinge că n-o să vină niciodată din afară mai mult decât poate veni din noi. Că întotdeauna am putut să trăim și fără oamenii care pleacă, și fără fericirea efemeră pe care au adus-o în viața noastră. Trebuie uneori să se întoarcă sau alteori să ne dezamăgească rău, pentru a ne da seama că n-au fost niciodată acolo. Că oricum am fost singuri, singuri.

Azi nu sunt cu mult mai înțeleaptă. Chiar am dubii legate de o posibilă formă de divinitate. În continuare nu știu cum să fac lucrurile visate să se întâmple. Nu știu să rostesc vorbele potrivite pentru determina pe cineva să vină înspre mine sau să nu mă uite atât de nedrept de ușor. Între visele care vuiesc în mintea mea și faptele banale cu care mă învârt în lumea reală e un zid uriaș, chiar dacă îl acopăr cu un zâmbet. Și, ca să nu recunosc că eșuez lamentabil în a stârni în oameni anumite reacții, că nu stăpânesc arta vorbitului, nici nu dețin mijloacele și metodele de a

pluti în lume (sau poate, pur și simplu, nu port parfumul potrivit), ei bine, prefer să cred altceva. Că toți aceia care mi-au trecut prin viață fără să-și dorească să rămână (măcar preț de o cafea vorbită) din neatenție, din nepăsare sau, pur și simplu, din nefericire, m-au pierdut pe drum.

BUN VENIT LA SPITALUL DE SUFLETE!

Nu am petrecut în spital nici măcar o zi din viața mea. Nici n-am dormit acolo vreo noapte. N-am fost niciodată bolnavă. Nu am luat alte medicamente în afara celor obișnuite pentru răceală. Nu există durere pe care să n-o aline noaptea care vine, nici simptom care să nu cedeze de la prima pastilă. Rezist cu ore puține de somn, mănânc zdravăn și pot merge pe jos kilometri (chiar pe tocuri de 10 cm).

Sunt însă un vechi și perseverent, stupid chiar, pacient al Spitalului de suflete. Locul unde ajung cei care visează prea mult și rupt de realitate, investesc totul fără să pună ceva deoparte și fac cereri de ofertă fără să fie nevoie. Prima dată a fost amuzant. Sufletul meu era doar un pic apăsat și se simțea un ușor iz de furtună generală. Mi-au dat niște pastile roșii, responsabile cu încrederea în tine și cu buna-dispoziție, și m-am întors în lumea reală pe propriile picioare.

A doua oară când am revenit acolo, m-au întrebat ce făcusem. Nu mai luasem pastilele. Greșeala cea mai frecventă a bolnavului care se simte bine dintr-o dată,

mulțumită medicației, și crede că așa va fi mereu. A fost și greșeala mea. Nimic nu prevestea întoarcerea în locul unde, împărțiti pe etaje după gravitate și vechime, sunt tratați cei care n-au destulă grijă de sufletul lor. Am crezut că va fi ceva rapid, câteva întrebări de complezență, rețeta pentru pastile roșii și gata, înapoi la viața de presupus adult. Nu. Am străbătut coridoare după coridoare, impecabile, viu colorate, spre alți doctori, alte etaje. Analizele. Nimic nu era bine. În sânge era prea multă grabă, în inimă, prea mult dor, iar creierul (ambele emisfere) era deja afectat de prea multe vise. Tratamentul care trebuia urmat umplea acum un întreg dosar (se pare că se îngroașă, în timp), iar regulile de respectat mă lăsau fără energie. Era greu, iar eu eram încă atât de tânără.

Ultimul etaj al Spitalului de suflete e pentru operații pe cord deschis. Pentru cazurile extrem de rare în care, după prea multe vise fără rost, inima nu mai vrea să bată.

Dacă o boală te chinuie prea mult și prea amar, sau, mai grav, dacă treci printr-o operație, tot echilibrul organismului tău se dă peste cap. Sigur că tratamentul urmat corect, grija, temperarea, te vor face ca nou. Dar nu vei mai fi același. La fel, poveștile în care îți lași fărâme de vise și, poate, nițel optimism îți afectează bucăți de suflet. Oricât de frumos colorat ar fi

Spitalul de suflete sau de dibaci medicii de acolo, nu vei mai fi cel dinainte. Vei fi cârpit.

Urăsc spitalele și mi-e frică de doctori. N-am petrecut în ele, în cei peste 30 de ani de viață, nici o zi, nici o noapte. La Spitalul de suflete am fost, însă, de câteva ori. O dată, am reușit să ajung la ultimul etaj, ca un *special guest star*. Și, după ce tratamentul a fost învățat pe dinafară și regulile respectate aproape în întregime (în continuare mănânc, totuși, cam multă ciocolată), am ajuns la trei pastile violet (culoarea cozii de curcubeu) pe zi. Apoi la două.

Azi nu mai iau decât una, din când în când. O țin în buzunarul de la piept, sub MP3 player. Și, când inima mă înțeapă un pic prea tare și simt o nevoie imperioasă de a reveni la vechile povești, o înghit repede. Consider că e timpul să intru în remisie.

ZIUA ÎN CARE N-AM FĂCUT NIMIC

Am început de dimineață căutarea febrilă a unor modalități relativ la îndemână pentru umplerea a ceva ce pe alocuri (chiar prin părțile esențiale) aducea a (început de) gol sufletesc. Mi-am sunat cel mai bun și mai statornic prieten din copilărie, coleg de bancă tot liceul (suspectez că asta s-a întâmplat pentru că omul avea o rezistență incredibilă la egoismul, firea mea schimbătoare și tertipurile ieftine de care mă foloseam uneori). Același care mă pune să-i povestesc, iar și iar, cum s-au petrecut niște lucruri de care pretinde că nu-și mai amintește cum trebuie. De când eram infernal de tineri. De când am făcut eu cheful ăla, fain de tot, în camera lui de cămin. Apoi îmi spune așa, ușor conspirativ, ca ar fi mai bine să păstrez eu pozele, că-s copleșitor de ordonată și de atentă cu fărâmele de trecut. Să nu se pierdă cumva.

Era cam devreme pentru mine, dar o oră normală pentru el. Conversația a decurs de parcă abia mă condusese acasă de la meditațiile la matematică și

rămăsese ceva de comentat. Nu, nu s-a întâmplat nimic special. Îmi pare și mie rău că n-am reușit să ne vedem la Crăciunul trecut, e ceva mai greu acum să ne coordonăm. A fost primul fără tine, din ’93 încoace. De optsprezece ani, prima dată când ceva s-a schimbat. Da, la serviciu încă bine, în ansamblu. Și altfel? Altfel, cum știi. Dar cu…? Nu, s-a terminat. De fapt, ca de obicei, n-a fost nimic. În fine, hai că mai vorbim. Ei, nu-i bai că nu citești mereu tot ce scriu. Deja știi ideile principale. Unde mergi la masă? Nu știu locul. Mă duceți și pe mine când vin în Cluj?

Am continuat așa, ore în șir, sunând toate chipurile prietenoase și calde de care îmi aminteam cu drag. Din colțurile țării în ale Europei, ba și peste ocean am lovit o dată. După vocea inițială, se bucurau că mă aud. După cea îngrijorată de după, credeau că arde ceva. Păi nu eram eu mereu ocupată, cu proiecte tv, cu scrisul? Da, foarte ocupată. Sau oi fi cumva iar la început de mare poveste, sigur mi s-a întâmplat iar ceva, nu-i așa? Hmm. Nu. Cred că vremea răzbunărilor virtualo-scriptice a cam trecut, la fel și cheful meu de confesiune. Pe unde mai am de gând să călătoresc, că eu mereu pun ceva la cale? Păi anul ăsta e primul dintr-o serie lungă în care nu mi-am luat din februarie bilete spre ceva început de vis. Nu, dom’le, voiam să te aud (cred că mi-e cumva dor

sau ceva pe acolo).

Toată ziua mi s-au perindat prin minte instantanee din trecut, din cele în care suntem cu toții mai tineri, mai veseli, noi în cea mai fotogenică versiune a noastră. Am ascultat povești despre copii care nu vor să doarmă, despre alții care abia au venit pe lume sau unii programați doar (așa, prin august). Despre iarna care nu mai trece, examene întârziate, certuri la serviciu și despărțiri cu partajare de obiecte. Am zâmbit cu glas cu tot sau am tăcut cu lacrimi în gât. Am râs mult și tare sau am șoptit cuvinte în gând. În final, strângând telefonul în mâna aproape amorțită, am realizat că sufletul meu se umpluse. Chiar dacă, paradoxal, devenise mai ușor.

Desprinderea din rădăcini nu se produce simultan cu creșterea aripilor. M-am rupt demult, dar de atunci nu-mi amintesc să mă fi izbit în tâmplă vreun colț de stea. Uneori mergi înainte nu pentru că ești curajos, și visător, și motivat, ci pentru că nu mai ai la ce să te întorci. N-ai cum, ce știai tu nu mai e acolo. Iar zborul în sus nu e decât o consecință aproape mecanică a fricii stăruitoare de cădere. Până la stele.

VINOVAȚII FĂRĂ VINĂ

Am avut recent ocazia să revăd niște replici schimbate de mine online cu cineva apropiat, cu mai mulți ani în urmă. Am fost șocată să constat că felul în care îmi aminteam eu un anumit episod din viața mea nu prea avea legătură cu realitatea. Că, în dialoguri, se folosiseră alte cuvinte, că persoanele implicate au desfășurat alte acțiuni și au avut alte gânduri decât cele pe care, voluntar, le-am trasat pentru ele. Pe scurt, că lucrurile, analizate atent, nu prea se petrecuseră ca-n memoria mea, care a ales parșiv.

Prefer să-mi amintesc momentele bune, în care mi s-au legat toate. Pentru tot ce nu mi-a ieșit, caut febril un făptaș, pe cineva care să preia răspunderea. Mama e de vină că mi-a zis să mă țin de carte, că restul se vor aranja ca prin minune, meritat. Foștii mei iubiți sunt de vină că nu m-au adorat, că nu s-au purtat cum am vrut, că n-au apreciat ceea ce consideram eu a fi demn de laudă. Soarta este în mod sigur de vină că m-am născut într-un oraș mic și a trebuit să mă mut de atâtea ori că nu mai știu unde e „acasă“. Și tot așa. Memoria reține o mamă exigentă, bărbați care nu m-au iubit destul, un noroc care a

întârziat să apară. Toate, clar responsabile, purtătoare de „așa a fost să fie“.

În ultima vreme încep să mă tem că lucrurile, analizate atent, nu s-au petrecut chiar așa. Că personajele implicate au jucat altfel decât îmi place mie să cred, pentru că mi-e mai ușor. Pe scurt, că tot ce-mi amintesc nu are prea mare legătură cu realitatea. Poate m-am ținut de carte pentru că treaba a mers mână-n mână cu felul meu de fi. Toate celelalte nu s-au aranjat ca prin minune, cum mi-a promis mama, dar ea chiar credea asta și m-a sfătuit cum a știut mai bine la momentul respectiv. Foștii mei iubiți probabil căutau altceva, de asta n-au apreciat lucrurile cu care defilam, numai pentru că mie mi se păreau a fi demne de adorare. Orașul meu mic m-a făcut să visez în fiecare zi la o lume mare și la un zbor necesar. Așa, am descoperit cu stupoare că am aripi.

Selectăm parșiv ce și cum să ne amintim din trecutul nostru. Pentru tot ce n-a mers, sunt de vină părinții care ne-au crescut altfel, zona care ne va face provinciali pe veci, oamenii care nu ne-au „văzut“. Așa ne abatem gândul de la singura persoană cu adevărat implicată în toată devenirea asta a noastră. Noi înșine. Cei care alegem ce cărți să citim sau dacă merită s-o facem, în ce direcție să zburăm, ce vis să ne împlinim. Toate pentru că, undeva în adâncul sufletului, nutrim speranța că așa vom fi demni de iubire. Și

asta ne absolvă, cumva, de orice vină.

LOOK HOW THEY SHINE FOR YOU

Când am decis s-o văd pe Claudia, luna iulie ajunsese pe la mijloc. În orașul de provincie dintre dealuri, nopțile de vară erau calde, dar nu sufocante. Noi ne bucuram de vacanță de vreo lună. Amânasem momentul întâlnirii din motive stupide. Adevărul este că nu fusesem niciodată prietene. Nu împărțeam cortul la munte sau covrigii în pauză, n-aveam aceleași preferințe cinematografice sau masculine. Eram două adolescente de 16 ani, una blondă, cu pistrui și sâsâită, cealaltă înaltă, slăbănoagă și nedrept de bolnavă.

Nu a părut prea surprinsă să mă vadă, nici rău nu arăta. Era tot ea, poate cam trasă la față și mai lentă în mișcări. Am vorbit puțin despre finalul anului școlar, pe care ea nu-l prinsese, despre excursia din care lipsise și despre teme de vacanță. A privit dezamăgită bomboanele de ciocolată pe care i le adusesem și a concluzionat că nu mă pricep deloc la dulciuri. Apoi a lipsit preț de două-trei minute și s-a întors cu un rucsac în spate. *Noi ieșim!*, a anunțat-o pe mama ei, care ne

privea din ușă. O femeie drăguță, roșcată, cu un aer trist. Mama Claudiei avea vârsta mea de acum. Dar, pe vremea aceea, pentru noi, 35-40 de ani era un interval plasat la o margine de lume, unde nu ne imaginam vreodată a fi.

Când am ajuns în parc, se înserase de-a binelea, cu cer generos în stele. Ne-am așezat direct pe iarba grasă. Claudia a scos din rucsac un tort de înghețată (ciocolată cu fistic) parțial topit și două linguri bombate de supă. Până l-am dat gata, ne-am tot uitat la boltă. O stea a căzut la un moment dat, fără grabă. Claudia a zâmbit: *De ce s-o spune că, dacă undeva moare un om, cade o stea? Eu cred taman invers. Că, pentru fiecare om care nu mai e, o stea se înalță și strălucește de acolo. Mii și mii și mii de stele.*

În noaptea cu pricina, ne-au încăput toate visele. Ce rochie vom avea la balul de absolvire, la ce facultate vom merge, câte țări vom vedea, cu cine ne vom mărita, cum îi va chema pe copiii noștri, ce sporturi vor face ei. Cum vom învăța să avem curaj, răbdare și timp. Și, mai ales, cum vom rămâne fane Nirvana pentru totdeauna.

De câte ori luna iulie ajunge pe la mijloc și, în orașul de provincie dintre dealuri, serile de vară sunt calde, deloc sufocante, mă gândesc la Claudia. Intervalul de vârstă pe care-l credeam la margine de lume a devenit extrem de

palpabil, iar visele nu știu dacă mai pot umple o noapte întreagă. I-aș povesti că lucrurile despre care ne imaginam noi că vin de la sine n-au prea făcut-o. Că, de fapt, nimic nu „ți se întâmplă“ fără luptă și fără să-ți dorești tare, mai tare decât alții. Că oamenii acționează după cum sunt construiți și te pot dezamăgi, unii chiar de mai multe ori. Că mai ascult încă Nirvana, chiar dacă nu reușesc întotdeauna să am curaj, răbdare și timp. Și, uneori, uit că cea mai mare fericire din lume este să fii sănătos.

În noaptea după care în cerul meu a mai urcat o stea, o prietenă din copilărie m-a învățat că ideile bune n-au cum să nu-ți vină în timp ce mănânci, cu lingura bombată de supă, un tort de înghețată, uitându-te obligatoriu în sus. Când îmi simt sufletul greu, pornesc de acolo.

DESPRE OAMENI ȘI TRENURI

Mi s-a propus, acum vreo câțiva ani, să particip la o întâlnire informală cu un grup de adolescenți. Ar fi trebuit să le vorbesc despre alegeri, carieră, reușită în viață (în general) și în mass-media (în special). N-am dormit vreo două nopți încercând să-mi formulez un discurs cât de cât coerent, fără să fiu în stare să scap de limbajul de lemn și să-l fac convingător. Nu se lega și gata. Din fericire, întâlnirea nu a mai avut loc. Organizatoarea mi-a comunicat printr-un mail că, de fapt, avuseseră un ziarist cunoscut în vedere, care întârziase să confirme, dar care putea participa, până la urmă. Postura de „rezervă nefolosită“ a fost departe de a mă jigni, în acest caz. Din contră, am răsuflat ușurată.

Ulterior, m-am mai gândit din când în când care ar fi fost formula cea mai potrivită pentru acel discurs. Am încercat să-mi imaginez ce mi-ar fi folosit mie să aud la 16-17 ani. Cel mai important lucru care nu mi s-a spus niciodată este că nu e o tragedie să nu știi ce vrei. Că e în regulă să alegi ceva ce, în timp, nu se dovedește a fi

ce-ți imaginai. Că poți să te răzgândești, chiar de mai multe ori. Că o să te întrebi o viață „cum ar fi dacă“ sau o să-ți dorești o viață să nu te fi întrebat. Că unele lucruri nu ies din prima, altele nu se întâmplă deloc, iar altele apar singure, când vor. Și că, în general, o să tot apară lucruri. Că poți învăța greșind sau poți să nu greșești deloc. Sau poți greși întruna, fără să înveți. Că nimic nu e de nedesfăcut, de nereparat, de neuitat. Că „trebuie“ sună mai liniștitor înlocuit cu „ar fi de preferat“. Că viața e relativ lungă și ai timp pentru toate, dacă te grăbești doar puțin, pe ici, pe colo. Că unele lucruri despre care ai citit, colorat și visat e posibil să nu se ivească niciodată. Iar altele răsar exact cum vrei și atunci te simți, o vreme, ca și când ai culege stele cu mâna.

Sunt oameni care sar dintr-un tren într-altul și o fac cu frenezie, și curiozitate, și ambiție, de parcă asta le-ar fi fost sortit. Alții ajung doar până la peron, privesc în toate părțile, dar nu mai pun acel ultim pas. Nu mai pot, nu mai sunt în stare. Iar alții ocolesc, în drumurile lor șovăielnice, gările. Eu am făcut parte din toate categoriile. Fiecare mi s-a părut cea mai bună, la momentul respectiv. Dar, dacă ar trebui să dau un sfat unor adolescenți, pe teme de alegeri și reușită, aș zice să nu se teamă de gări. Să urce în trenuri. S-o facă imaginându-și doar destinația, conștienți fiind că drumul, viteza și condițiile de

călătorie pot să nu depindă de ei. Că se pot răzgândi și pot coborî, chiar de mai multe ori, fără ca asta să fie o tragedie. Că, după ce au aflat „cum este dacă“, au opțiunea de a se întoarce. Cu un alt tren sau pe jos. Și este în regulă. Cu toții ne plimbăm din când în când pe șine.

Table of Contents

Cuvânt înainte. Cuvânt recunoscător 4
Partea întâi 12
- Accidentul 14
- Poveste de iarnă 18
- Let go 23
- Iunie, 137 26
- Două fet(z)e 28
- Luna nouă 30
- Lumea văzută de Twister 34

Partea a doua 39
- Pentru un strop de fericire 41
- I remember Paris 43
- Ca-n viață 46
- Întâlnire de gradul „două“ 49
- Traversare 52
- Elefantul albastru 54
- Ultima noapte de vară 57
- Mi-am pierdut stelele 60
- Pe cont propriu 63
- Meniul zilei: ciorba reîncălzită 66
- …și doamnă în societate 69
- Femeia-budincă 72
- O zi ca oricare alta 75
- Ne-am înțeles că nu ne înțelegem 78

Partea a treia 81
- Cât să nu mori de sete 83
- Minutul de aur 85
- Fericirea nu se dă cu jumătatea 88
- Și, uneori, se-ntâmplă 90
- Cred în îngeri 92

Toți cei pentru care contăm 94
Valorezi exact atât cât crezi 97
Renunță sau… continuă! 100
Răul cu care suntem obișnuiți 102
Plasa de siguranță 105
Ca și când 107
Now / Remind me later 110
Undeva, pe acoperișul lumii 112
Singuri împreună 116
Ora decesului: chiar acum 118
Promite-mi că vei fi bine 121
Dreptul la căutarea fericirii 123
Aș fi preferat să nu te fi întâlnit 126
Partea a patra 129
Ca-n filme 131
Suportabila ușurătate 133
Camere de hotel 135
Să fii aici când mă trezesc 137
Locul unde te așteaptă cineva 140
Castele de nisip 142
Tărâmul cuvintelor nerostite 144
N-ai dori un cadou? 147
Vă place broșa mea? 150
Remiză 153
Totul, cu certitudine, pentru totdeauna 156
Pentru sănătatea dumneavoastră 159
Oamenii care pierd 162
Bun venit la Spitalul de suflete! 166
Ziua în care n-am făcut nimic 169
Vinovații fără vină 172
Look how they shine for you 175
Despre oameni și trenuri 178